

Bellpuig

REVISTA QUINZENAL
Nº 525 - ANY XXXVI
Artà, 2 de setembre 1995 (225 pts.)

**Projecte
Palacal,
primer
balanç** (p. 22)

Moll sí, moll no: un projecte per a la discòrdia

El divendres dia 25 d'agost marcarà una fita a la història de la Colònia. Una festa promoguda pels contraris al projecte actual del nou moll esportiu per tal de recollir firmes en contra de la iniciativa, va ser contestada per una manifestació dels que es proclamaven coloniers i favorables al moll. No hi hagué incidents, de cap mena, i cada grup va fer el que desitjà. Un total de 1.159 firmes en contra del projecte es varen lliurar dimecres dia 30 a l'Ajuntament. El Consistori haurà d'estudiar, en el present mes de setembre, quina decisió adoptarà després d'una llarga tramitació de vuit anys.

---

* Programa d'actes de Sa Fira (p. 18)

* Extracció il.legal de lloses de pedra a Sa Serra (p.19)

Bellpuig

Revista quinzenal

Num. 525, 2 setembre 1995

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat nº 96

Tel. i Fax 83 50 33

(contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969
Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

Julen Adrián

Joan Amorós

Guillem Bisquerra

Rafel Carrió

Antoni Esteva

Andreu Genovard

Sebastià Ginard

Jaume Morey

Francesc Munar

Climent Obrador

Rafel Pérez

Antònia Vives

Col·laboracions:

Miquel Dalmau

Josep Danús Rosselló

Joan Esteva

Maria Gelabert

Pere Ginard

Bartomeu Jaume

Miquel Mestre

Antoni Muñoz

Antoni Picazo

Jaume Sureda

Bartomeu Tous

Pere Vicens

Administració:

G. Bisquerra.

Tel. particular 83 62 88.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos cops cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

El moll de la discòrdia

Ningú no nega, o almenys ho sembla, la necessitat d'ampliació del moll de la Colònia (per raons de seguretat de les embarcacions que hi tenen amarrament i, segurament també, per raons de demanda diguem-ne no especulativa). Ningú no nega que qualsevol obra d'ampliació produirà un impacte ambiental, fins i tot les imprescindibles per assegurar el benefici de refugi que ara no ofereix l'actual mollet. El problema sembla estar en les mesures: fins on és acceptable l'ampliació sense que l'impacte sigui negatiu? Deu ser la pregunta del milió de dòlars perquè ara com ara ningú ha sabut donar la resposta que complagui les dues parts.

Dues parts que dividres dia 25 ocuparen el carrer. Festa organitzada pels contraris, manifestació muntada pels favorables. I absència d'incidents, tot i que en determinats moments n'hi hagué que temeren que la trobada podria degenerar. Segurament pel seny de tots els presents no va ser així. I pintades, unànimement condemnades per ambdues parts i que ràpidament varen ser esborrades o neutralitzades.

La qüestió continua enlaire: hi ha d'haver o no ampliació? serveix o no el projecte actual de 298 places? és possible, si de cas, reduir-lo?... No acabaríem les preguntes que caldria respondre per tal de trobar la solució pacificadora.

Els arguments que presenten uns i altres tampoc no acaben de convèncer l'observador imparcial, si és que és possible ser-ho totalment, d'imparcial. És possible que n'hi hagi d'altres que no han sortit als manifestos. És possible que, més que arguments estrictament objectius, el que realment mogui la gent en aquesta qüestió siguin conviccions difícils de fer moure pel pes d'altres arguments... tan «objectius» com els previs. Difícil, la qüestió.

La plataforma per un moll a la mida de Sa Colònia (vegeu-ne el seu escrit a l'Informe) acusen l'Ajuntament de precipitació, quan fa vuit anys que es gestiona el projecte i quan ha passat per una exposició pública. Utilitzen el terme **macroprojecte**, però on és el límit del macro? fins on no serà macro?. Parlen d'una ampliació adequada «a les necessitats reals que són de preveure amb un creixement equilibrat de sa Colònia» del qual argument cal suposar que, en la seva opinió, el projecte actual supera les necessitats esmentades. Aleshores la validesa de l'argument la donaria el criteri usat per fer aquesta mesura de l'equilibri

desitjable. És el que es pot deduir del lamentable póster on s'equipara moll nou a una gran ciutat plena de fems, renous i droga?

Igualment de febles ens semblen els arguments dels favorables al moll (vegeu-ne també el seu escrit a l'Informe). Voler tenir una embarcació en lloc segur és un dret que ningú no ha posat en dubte, en canvi ens sembla altament perillós dividir entre externs i coloniers i retreure'ls un suposat desinterès en temes que a ells els preocupen. Tampoc no sembla gaire prudent difondre escrits com el de l'ecologia negativa/positiva seguint uns criteris realment discutibles.

Amb tot, la feblesa que observam en els arguments d'uns i altres no l'apreciam pel seu valor intrínsec, sinó perquè difícilment serviran per ajudar a acostar les posicions. Si l'Ajuntament ha de decidir, de forma decisiva, sobre el tema, n'haurà d'atendre d'altres.

Per exemple, l'Ajuntament ha de saber que el creixement urbanístic no el marca un projecte de moll, sinó una previsió global de l'ordenació de tot el terme i, en aquest cas, de tota la zona de la Colònia. Si hi ha d'haver possibilitats de creixement urbanístic, l'han de marcar les Normes Subsidiàries, però si aquestes marquen ja uns límits no l'acrexeran els llocs d'amarrament que pugui tenir el moll.

També hauria de tenir en compte l'Ajuntament fins a quin punt el binomi moll-especulació urbanística és cert i si pesa més que el de moll-servei, tal com contempen les Normes Subsidiàries vigents, modèliques segons alguna entitat de les que s'han manifestat contràries al moll. I en tot cas, acceptar la responsabilitat de saber decidir atenent les peticions d'uns i altres i que no per ser fetes a deshora deixen de ser legítimes. Caldria saber decidir explicant els motius perquè, tal com hem dit abans, els arguments exposats fins ara no convenceran l'altra part.

Finalment podria calibrar, si és cert que ja se sap, quin ha estat el destí dels llocs d'amarrament que s'han posat a la venda. Si resulta que, com s'ha dit, són majoritàriament propietat de residents o propietaris actuals de cases, les conseqüències que se'n derivarien serien segurament distintes de si fos un altre el destinatari dels llocs. Un especulador, per exemple.

No és fàcil la situació del consistori. Haurà de decidir, i haurà d'explicar per què ha decidit el que decideixi.

**BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscribiu-vos-hi**

Divendres, 25 d'agost: festa a favor, manifestació en contra El moll de la Colònia al bell mig de la confrontació

Redacció.- La jornada del 25 d'agost serà recordada per molts d'anys a la Colònia de Sant Pere. Una festa convocada pels contraris al projecte de nou moll va ser contestada per una manifestació, amb pancartes, dels que hi estan a favor. Els moments de tensió, però, no passaren d'això. Entretant l'Ajuntament estudia el projecte definitiu que se li ha sotmès a informe.

Bellpuig ofereix, a més d'una crònica de la jornada i d'unes opinions del batle Montserrat Santandreu, una col·laboració de cada una de les parts en controvèrsia. Recordam als nostres lectors que en el número 518, del 22 d'abril, donàrem una àmplia informació sobre aquest projecte.

El nou port esportiu obre la polèmica a la Colònia

Unes 500 persones es van reunir la nit del passat divendres 25 al passeig marítim de la Colònia entre la concentració per defensar «un moll a mida de la Colònia» i rebutjar el projecte de nou port esportiu que promou el Club Nàutic; i la contramanifestació organitzada pels defensors del projecte del nou port, que van contestar i obstaculitzar la primera sobre les 21:20, als vint minuts de començada. Encara que en el batibull de gent a vegades era difícil destriar qui donava suport a quina convocatòria, en la demostració d'adhesions hi havia més gent entre els que rebutjaven el projecte que entre els que donaven suport al projecte del Club Nàutic. També hi havia gent, sobretot turistes estrangers, que no tenia res a veure amb cap de les postures, o simplement, clients del bar «La Xarxa» que prenen la fresca. Però, si prenem per certes les declaracions dels contraris al nou moll, només durant la festa van arregar unes 500 firmes. Una vegada que els partidaris del nou port van retirar les pancartes va ser més difícil saber qui estava amb qui.

Els enfrontaments verbals i disputes que hi ha hagudes durant els dies previs havien

escalat molt l'ambient i els convocants contra el nou moll per asserenar els ànims van col·locar una pancarta amb el lema «Democràcia i convivència a la Colònia», devora la taula on un grapat de joves venien camisetes, repartien propaganda i recollien firmes. L'acte de la plataforma va consistir en l'actuació de gent d'Esclafits i Castanyetes, Salvador i Gori, i Harmònica Coixa (el primer i el darrer van actuar gratuïtament); Raphel Pherrer i el grup Al-Mayurka que també estaven anunciats no van comparèixer per diferents raons.

L'actuació dels cantants d'Esclafits i Castanyetes es va veure en part obstaculitzada pels crits en favor del nou moll dels contramanifestants, encapçalats per un grup d'al·lots i al·lotes amb bons pulmons, sota la mirada i el gest complaent dels seus pares. Van fer 4 passades per davant del bar i la terrassa on es desenvolupava l'actuació dels cantants. Van cridar els lemes de les seves pancartes, entre les quals es podien llegir «Basta d'intrusisme, volem decidir els coloniers», «Els coloniers volem el moll. Ses

mides, les prendrem noltros», «Els coloniers sí volem moll nou», «Triam nosaltres, no els domingueros, volem el port», «Noltros no som forasters, ni des GOB ni des Verd-erol, noltros som coloniers i tots volem es moll nou», «Port per Tots», «Sí al puerto. El futuro para sus habitantes, no para los veraneantes», algunes de les quals es veien també penjades pels carrers de la Colònia. També varen repartir un full sense firma (en castellà), rebutjant l'ecologia «Negativa», que s'oposa al port, i exposant les tasques de l'ecologia «Positiva». Aquest full positiva i negativa va suscitar més d'un comentari entre els presents, sobretot entre alguns dels destacats responsables del GOB com Miquel Àngel March, Aina Llauger i l'artanenc Toni Muñoz que van assegurar que la conservaran com a nou catecisme. Després els defensors del projecte del Club Nàutic es van retirar una mica i van posar a tot volum la música des d'un vehicle situat a la meitat de l'actuació de Salvador i Gori. També van regalar coca, cava i refrescs a qui

NECESITA USTED UN SEGURO?
ECESITA INFORMACIÓN DE LOS SEGUROS QUE HAY EN EL MERCADO?
ECESITA AMPLIAR LOS QUE YA TIENE CONTRATADOS?

CATALINA
TH. BONNÍN

PROFESIONAL TITULADO, QUE SIN NINGUN COSTE ADICIONAL, LE OFRECERA ASESORAMIENTO PROFESIONAL GARANTIZADO E IMPARCIAL QUE, SIN ESTAR VINCULADO A NINGUNA COMPAÑIA DE SEGUROS (PARA NO PERDER LA OBJETIVIDAD), LE ACONSEJERA LO QUE ES MEJOR Y MAS ADECUADO PARA USTED.

LE FACILITAMOS ASESORAMIENTO Y PRESUPUESTO SIN COMPROMISO SOBRE CUALQUIER SEGURO

CORREDOR DE SEGUROS INSCRITO EN EL REGISTRO DE LA DIRECCION GENERAL DE SEGUROS.

carrer Quatre Cantons, 5 (07570 - Artà) - Tel. 83 60 22 - Fax. 83 60 85

es declarava dels seus.

Mentres, a la terrassa de «La Xarxa» i al carrer, amb un to més calmat, la gent contrària al moll seia a les taules, escoltava la música o feia la xerradeta, agafava la propaganda i signava. Entre actuació i actuació, els contraris al nou moll van fer públiques les seves demandes de revisió i reducció del projecte, adduint raons que anaven des de la manca de debat públic i participació ciutadana que ha tengut la seva tramitació, fins als impactes paisatgístics, ambiental i la pèrdua de la fesonomia que patirà la Colònia en cas que el moll nou arribi a ser una realitat. També van recordar la figura del difunt Jeroni Fito, que havia col·laborat en les iniciatives per conservar l'actual moll.

La propaganda dels defensors del projecte del club Nàutic es va caracteritzar per subratllar el caràcter extern de l'oposició al mateix; però, si bé és cert que en la festa van aparèixer qualificats dirigents del GOB com els esmentats, o d'Els Verds, com Àngels Feroselle i Miquel Àngel Lledó, (aquest darrer estiu de la Colònia), també es podien veure un bon grapat d'artanencs amb casa a la Colònia i coloniers de rel. Entre les 1.300 firmes que els contraris al nou moll han recollit es troba la del pintor Miquel Barceló, domiciliat a Sa Devesa, i que es va deixar veure a la taula de la Plataforma.

A les 12 va acabar la música i la festa «per un moll a mida de la Colònia», els partidaris del projecte del nàutic ja havien plegat abans, i la Policia Municipal i la Guàrdia Civil presents al voltant de la concentracions no van haver d'intervenir en una nit que es temia moguda. En un poble on mai no s'havia fet cap manifestació, han començat amb dues i de signe contrari.

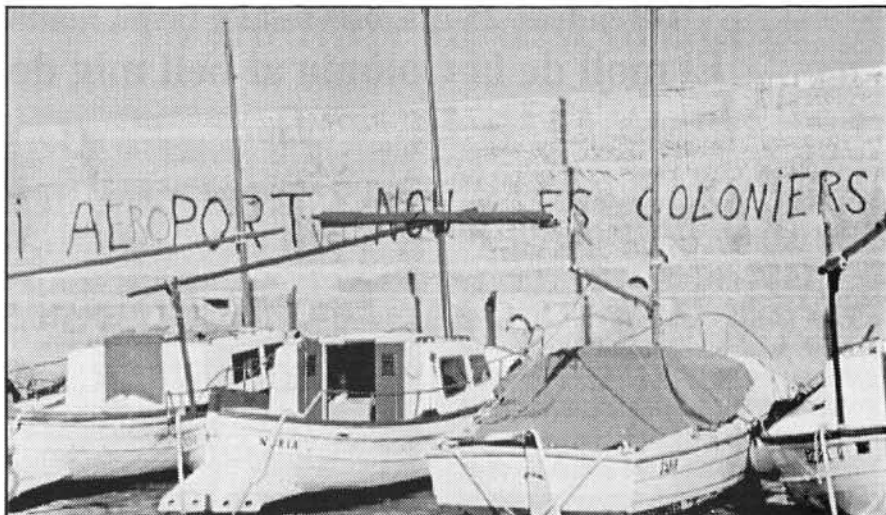
A l'entrada del poble i al carrer Major els favorables al nou moll penjaren una pancarta al·lusiva i una altra vora la plaça amb el mateix missatge. Al mollet havien fet unes pintades a favor del nou port que al matí del dia següent varen romandre desfetes del sentit inicial, amb to irònic i un poc insultant per a qualche personatge a favor del sí.

L'opinió del Batle

A petició de Bellpuig el batle, Montserrat Santandreu, s'ha manifestat en relació a la jornada viscuda dia 25 a la Colònia. Oferim a continuació un extracte de les seves declaracions.

«L'Ajuntament s'haurà de pronunciar sobre el projecte que li ha estat remès per Costes. Es tracta del projecte modificat que recull, a més de les successives modificacions que són producte de les negociacions que s'han tengut al llarg de vuit anys, un estudi d'impacte ambiental integrat al projecte. Si l'Ajuntament ho acorda s'iniciaran les darreres passes de la tramitació».

«Jo pens que ha estat una jornada positiva i que sempre és bo qüestionar punts de tanta importància. A més de no haver-hi hagut

incidents, els coloniers s'han manifestat clarament. Les protestes dels ecologistes arriben a deshora, després de moments més favorables que hi ha hagut al llarg dels anys de tramitacions. Una cosa és ben certa: ningú no nega la necessitat del creixement portuari, la discussió és sobre els límits acceptables d'aquest creixement».

«L'Ajuntament s'estudia el projecte, però cal tenir en compte que aquest darrer projecte és el màxim de reduït per tal de combinar ampliació i viabilitat tècnica i econòmica, sempre tenint en compte la demanda real que hi havia per part dels promotors i que el projecte estava integrat dins un planejament urbanístic global del municipi que contemplava

una sola ampliació d'aquest moll i no la construcció de cap altre a cap altre lloc del litoral artanenc; que s'ha aconseguit després de llargues negociacions i converses, incloent-hi dos viatges a Madrid. Totes aquestes negociacions han suposat compromisos, tant per l'administració central com per la local. Jo veig difícil que Costes accepti de reduir més, però és que fins i tot reduint places sembla que tècnicament no es minvaria de forma significativa l'impacte d'una ampliació que no nega ningú. Amb tot, l'Ajuntament, abans d'atorgar la llicència d'obres, i en el moment que pugui resultar més eficaç, intentarà jugar dins l'escàs marge de maniobra que crec que hi ha».

Mobilitzacions a la Colònia Polèmica sobre el nou port.

Quan una plataforma ciutadana constituïda majoritàriament per persones que no són de la Colònia, es vol erigir en portaveu de tots els veïns del poble, és normal que passi el que ha passat.

Quan tots els veïns varen ser convidats a la festa organitzada pels que estan en contra de la construcció del nou port, pensaren: «Ara tenim l'ocasió de demostrar a aquests estiuejants que la seva opinió és només la «seva» i no la dels coloniers; posats a fer festa, fem-ne tots».

Els qui volem el nou moll creim tenir dos motius valedors perquè es dugui envant el projecte. Un és que l'actual port resulta del tot insuficient per encabir les embarcacions existents avui a la Colònia, sobretot els mesos d'estiu en què molts de socis volen tenir la seva barca dins el port, cosa que avui no poden fer i també els molts sol·licitants que volen gaudir d'un nou amarrament i així poder adquirir una embarcació i tenir-la segura. Aquest i altres motius que anomenarem feren possible la festa-manifestació de la gent de la Colònia a favor de la construcció del nou moll.

Es concentraren al Passeig Marítim i amb pancartes favorables a la construcció del nou moll, feren dues passades amb aturada

inclosa per davant els assistents a la festa convocada per la plataforma contrària i després es dedicaren a fer la seva festa particular separats només per uns metres de distància. Cal destacar que no es va produir cap incident i que molts dels assistents a les dues trobades es dedicaren a parlar amigablement.

Molts dels coloniers favorables a la construcció del port i que viuen tot l'any a la Colònia es feien aquestes reflexions:

* Si els de la plataforma contra la construcció del port estimen tant el poble, per què no ens vénen a ajudar quan lluitam per aconseguir un metge a la Colònia?

* Per què no en veim cap quan s'encenen les nostres muntanyes?

* Per què no ens ajuden a transportar els nostres fills a l'Institut?

* Per què no lluiten per aconseguir una farmàcia?

* Per què no proven de passar un hivern al poble?

Finalment arriben a la següent conclusió: «És clar, el que volen és venir a passar un mes a l'estiu, i estar tranquils, sense que ningú els molesti. Per això, havien d'haver vingut ara fa quaranta anys, quan no hi havia electricitat, ni telèfon, ni aigua corrent, ni carrers asfaltats...en canvi, hi havia molts conills, perdiuetes, cranes, caragolets, etc., llavors haguéssim disfrutat».

La plataforma a favor del nou moll

Per un moll a la mida de Sa Colònia

L'Ajuntament té la paraula

¿Algú podria assenyalar algun altre indret del litoral mallorquí amb una bellesa i riquesa natural, i amb una personalitat i orgull de poble tan admirable com sa Colònia de Sant Pere? Seria imperdonable que la precipitació dels responsables polítics del municipi en les decisions que poden donar lllum verda a l'ampliació del moll segons els criteris del macro-projecte defensat pel Club Nàutic, no els fes prendre en consideració que la seva realització amenaça no només l'entorn natural de sa Colònia, o el model de creixement que ha tengut fins ara i que tothom enveja, sinó que amenaça també la pervivència en el futur de la identitat i personalitat de poble que té sa Colònia. La precipitació significaria ignorar la pluralitat d'opinions que s'ha posat de manifest el passat mes d'agost (amb la festa i recollida de signatures a favor d'un moll a la mida de sa Colònia, per exemple).

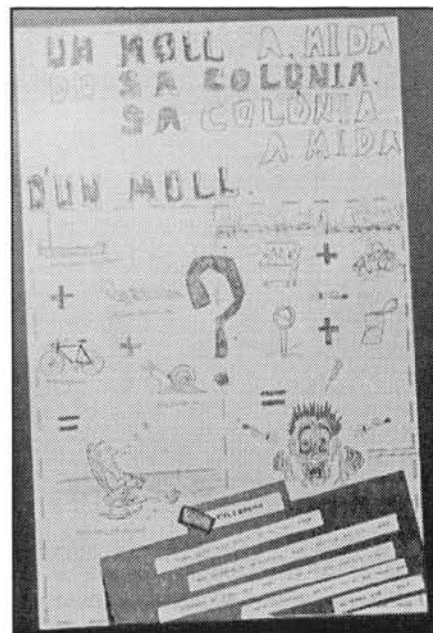
No fa gaire el president del Govern, Cristòfol Soler, declarava davant del rei la seva voluntat d'harmonitzar medi ambient i economia, en una nova concepció del creixement que no hipotequi els nostres recursos. Ja és ben hora de dotar de contingut aquestes declaracions, així com les que havia fet uns dies abans el ministre de comerç en el sentit de la necessitat que té l'economia turística futura d'adoptar una actitud clarament *conservacionista*. És per això que consideram també que si l'Ajuntament d'Artà autoritza el projecte del nou port tal i com ara es contempla, cometrà a més la irresponsabilitat de corroborar un model de creixement del que ja s'està de tornada (ho estan els polítics, i també molts sectors econòmics que veuen com la lliure especulació en la que s'inspira el model turístic tradicional no fa més que hipotecar l'economia i les possibilitats de creixement futur). Pel que fa a les repercussions dels ports esportius sobre les localitats on es troben, creiem que aquells que n'esperen grans aportacions de progrés i riquesa per al poble s'equivoquen del tot; l'experiència denunciada aquest estiu per veïns i autoritats en localitats mallorquines com ara Portocolom, Pollença, o Sóller, en són una demostració que no ofereix dubtes. El regidor de sanitat del Port de Sóller manifestava a *El Día del Mundo* del 26 d'agost d'enguany que «el turisme que genera un port esportiu dóna més despeses que beneficis»; segons Vicenç Pérez la tripulació dels iots evacua al

mar una gran quantitat de residus, sense compensar de cap manera al cost econòmic que suposa per a l'ajuntament la neteja de les platges i les aigües; i afegeix que «aquest tipus de visitant (als quals qualifica textualment d'«incivilitzats visitants amb iot») no realitza cap despesa a la localitat, ja que ve amb les «bodegues» plenes des del seu punt d'origen».

Les persones que constituïm la *Plataforma* estam per una **ampliació** del moll. Però per una ampliació de bon de veres; no pel «borrón y cuenta nueva» que una entitat privada com és ara el Club Nàutic de sa Colònia pretén encolomar a tots els coloniers. Les «mides» del nou port no les han d'imposar els criteris basats en els legítims interessos d'un club privat, sinó els criteris inspirats en els interessos col·lectius del poble de sa Colònia. Nosaltres defensam, doncs, una ampliació que compleixi dues premisses bàsiques: la conservació del moll actual -pel seu valor històric- i l'adequació a les necessitats reals que són de preveure amb un creixement equilibrat de sa Colònia. Un creixement que permeti que tots els que hi conviuen, com fins ara, puguin seguir sentint-se orgullosos de ser coloniers, tant si ho són d'origen com d'adopció; tant si hi viuen tot l'any com només una temporada. Perquè, afortunadament, a sa Colònia, més que *turistes* el que hi ha són *veïnats* (tant si procedeixen del mateix Artà, com de la resta de Mallorca, de les Balears, de la Península, o de l'estranger).

En cap cas seria bo, doncs, que l'actual consistori es deixàs influir per la visceralitat que han demostrat algunes persones sobre el tema. Evidentment no podem fer més que denunciar els insults impropis de gent civilitzada, i els intents per boicotejar i silenciar els actes en els quals de manera absolutament civilitzada i pacífica hem volgut donar a conèixer una opinió diferent de la del Club Nàutic. Volem que hi hagi una actitud dialogant i oberta que permeti una sortida no precipitada. L'Ajuntament d'Artà, i més concretament el grup municipal dels *Independents*, té doncs una oportunitat d'or per evitar-la. La seva trajectòria conservacionista, que ha permès mantenir bona part del litoral artanenc, és l'aval de més pes a l'hora de cal·librar una solució que no es deixi dur pels interessos d'una entitat privada que proposa un port desmesurat que implica, a més, la destrucció de l'actual; una solució que el duguí, per tant, a rectificar a temps en favor d'una **ampliació** que doti dignament sa Colònia amb moll més gran que l'actual; un moll ben merescut, però a la seva mida.

Plataforma per un moll a la mida de sa Colònia

Al moll de la Colònia ja li fan cançons

Per a la festa contra el nou port esportiu de la Colònia en Jaume Cabrer Fito va adaptar la tornada i la tonada d'una cançó del grup civissenc UC i li va modificar la resta de la lletra, referint-la a l'ocasió per poder dir-hi la seva. Aquí està el resultat:

COM VOLEU GERMANS

(Tornada)

Com voleu germans que canti
si el cor meu va atribulat,
si no som el que solia,
en tenc fonament sobrat.

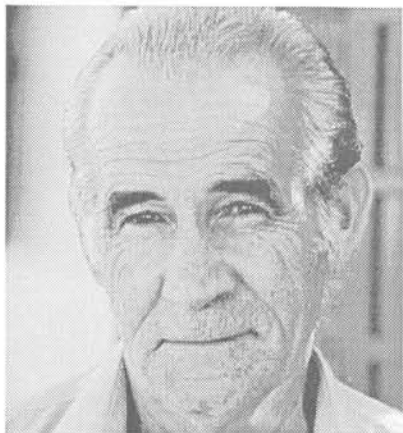
.....

Era un lloc molt agradable,
tot regat per clara mar,
Sa Colònia de Sant Pere
un mirall per imitar.
Li volen posar careta,
fer un moll de mil colors,
una platja de mil metres
i un passeig pels senyors.

Tornada ...

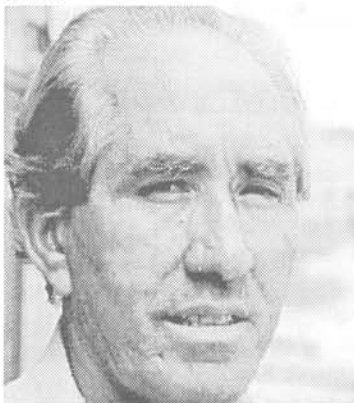
Es padrí i sa padrina
en saben donar raó,
de una vida ben tranquil·la,
plena de satisfacció.
No cerqueu fills meus convèncer
a qui estima aquest indret,
destrosseu sa vostra casa,
sa de tots no! no! no! no!

Aigües subterrànies, un bé inesgotable?

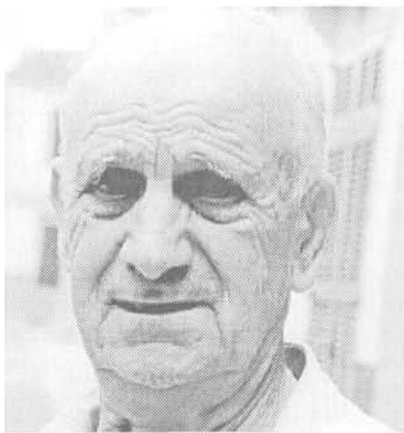
Nicolau Flaquer Salas

Avui s'han acabat els pous de s'nia, eren pous de 50 o 60 pams, ara han de ser perforacions de 50 o 60 metres com a mínim. Tenim zones riques amb aigua, la de Bellpuig, son Catíu, Son Vives... des del puig d'Alpare fins a Sa Torre és una gran zona d'aigua. Si la meteorologia no canvia crec que tenim reserves per un 15 anys si ens mantenim en aquestes profunditats, si no s'haurà d'anar a cercar l'aigua a uns 300 metres. Pens que dins el mar hi ha corrents que ajuden a mantenir les reserves d'aigua que tenim, es diu que són aigües dels Pirineus. L'aigua que plou aquí és més aigua de superfície, les aigües fondes vénen de més lluny i marquen més que les de dalt. Pens que això de dur l'aigua en vaixells no és una solució, és qüestió d'explotar millor la que tenim.

Miquel Morey Lliteras

Indiscutiblemet el nivell de les aigües ha baixat. És un tema envoltat de llegendes i falses teories. He comprovat, i és ben demostrable, que les aigües que tenim a Mallorca no tenen altra entrada més que del cel. Hi ha zones de Mallorca que estan condemnades a salinitzar-se, però no és el cas d'Artà, estam en una zona rica en aigua, però no convé fer-ne massa campanya, perquè si l'aigua és de tots, que deixin fer la nostra. Amb aquest tema hi ha una manca de previsió perquè un 25% es perd per les canalitzacions i tampoc no s'aprofiten les aigües depurades. Fàcilment s'estalviaria la meitat del consum actual. Ara estam consumint les reserves heretades dels padrins que no tenien ni mitjans ni necessitat d'anar a aigües tan profundes. És molt necessari establir mesures de control.

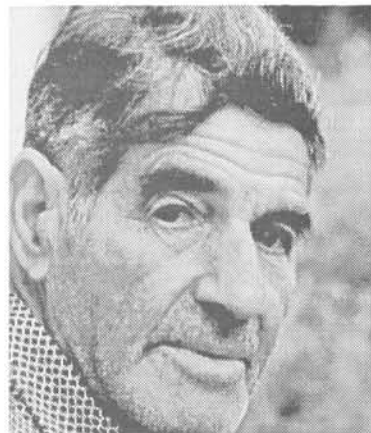
Pere Joan Torres

Quan era al lot teníem un prat a Sa Font i l'aigua hi sortia tota sola, més tard hi vaig fer un clot de 20 metres i ara n'he hagut de fer un altre de 60, per tant és ben clar que de cada vegada més les aigües se'n van per endins. Pens que l'aigua que plou aquí no basta per a res, he sentit a dir que aigües trobades a Son Morey, vénen de per Formentor, he vist treure de dins la s'nia de la Granja un bastó d'una llenya que per aquí ningú conceix, i també he vist pujar el nivell de la s'nia sense que per aquí hagi fet una gota; amb això voldria fer plet a qualsevol. A Artà hi ha zones molt riques en aigua, sobretot la part de Ses Vergunyes i Na Pineda tenen l'aigua molt amunt. Amb la maquinària que hi ha avui pens que tenim aigua per a molt d'anys.

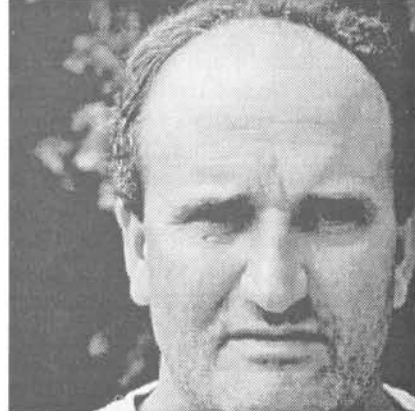
Raimundo Gómez Revilla

Des del punt de vista científic és ben demostrable que l'aigua que tenim a Mallorca és aigua de pluja, es pot saber fins i tot els anys que du emmagatzemada. S'ha de distingir entre les reserves i els recursos. Les reserves estan acumulades fa milers d'anys, mentre que els recursos es van reposant per les infiltracions de les aigües de pluja. Una bona política hidrològica sols hauria de permetre l'exploració dels recursos i deixar les reserves per a situacions molt especials. Encara que Artà sigui una zona relativament privilegiada en aigua, comença a tenir problemes de baixada dels nivells i de contaminació d'aigües fecals a causa de pous negres mal fets. La psicosi que vivim a Mallorca ve ocasionada per la situació de Palma i Calvià. S'hauria de fer una planificació a nivell municipal.

Bartomeu Llaneras Gelabert

Enguany, que no ha estat un any plouguer, hi ha molta més aigua al pou que no aquests darrers anys passats. Crec que l'aigua que tenim aquí ve de fora de Mallorca, si no com s'explica que a un pou hi surtin fulles de castanyer? i les anguilles, com hi han comparegut? Amb aquestes coses de les aigües no hem de deixar les coses velles per les novelles. En el pou des Clot des Cifres de Bellpuig enguany l'aigua hi surt tota sola, podria arribar al poble sense haver-la d'empènyer. Es veu que és una zona molt rica en aigua, basta dir que altre temps hi regaven 83 praders. Moltes aigües de fora vila estan mal explotades i les pèrdues són molt grosses. i quan s'aprimen sempre hi ha quens i quenes entre els regants.

Bartomeu Torres Soler

Fa uns cinc anys que em dedico a cercar aigua i és ben clar que de cada vegada més s'ha feta endins, no sols perquè hi ha més perforacions, sinó també a causa de la manca de pluges. És clar que no ens podem mantenir de les pluges d'aquí, hi ha rius subterranis que duen aigua cap aquí, per això hi ha fonts que donen aigua sense que per aquí hagi plogut. A ca meva tenc l'aigua a 17 metres, els pous que s'han eixugat és perquè qualcú ha perforat més endins i s'ha perdut pressió. És la meva naturalesa la que m'assenyala l'aigua, la vergueta sols l'empr per marcar el forat. Les cremades que tenc al dit de la mà són degudes al pol positiu de la vergueta. Enguany hi ha més aigua que l'any passat, no sé què pot passar en el futur, depèn de la climatologia.

RENAULT
Hnos. Soler Capó, S.R.L.
Avda. Costa y Llobera, 32-72
☎ 83 60 10 - 83 51 22
07570 ARTA (Mallorca)

**PENSAU A VISITAR
LA NOSTRA EXPOSICIÓ
A LA FIRA D'ENGUANY**

**PODREU ADMIRAR LES DARRERES
NOVETATS DE RENAULT.**

MOLTS D'ANYS

Las dos versiones del nuevo LAGUNA 140 CV. son: RTI y RXE

**UNOS LO DISFRUTAN.
OTROS LO VEN PASAR.**

**NUEVO
Laguna 16 V
140 C.V.**

Any rere any, i a principis d'agost ens topam de front amb les nostres festes patronals. Com cada any, un programa difícil de seguir en tota la seva magnitud ja que és impossible participar de tots i cada un dels actes programats.

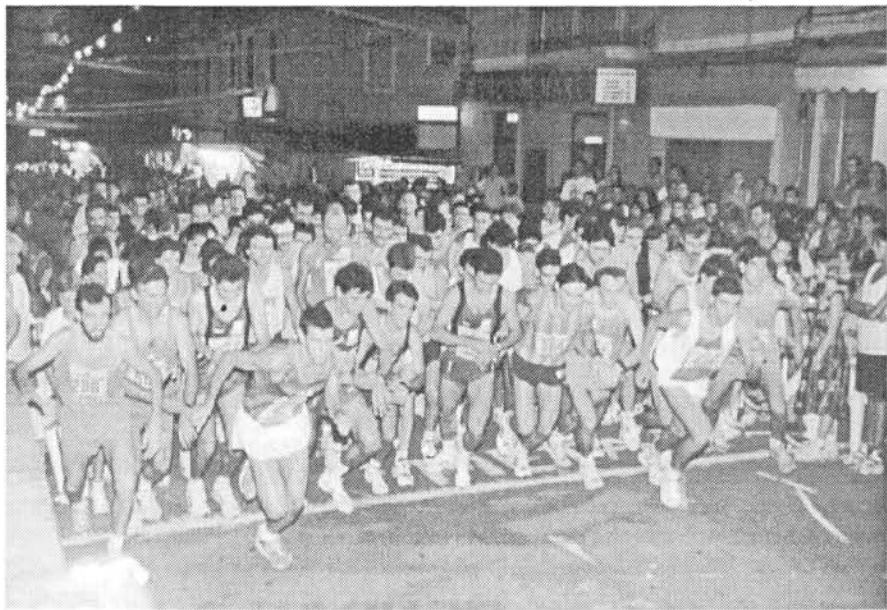
Però sí que, sense desmerèixer cap acte o celebració, n'anomenarem uns quants que hi vàrem assistir, o que ens han destacat. Així que el primer acte ja el podem catalogar de multitudinari. És el de començament o inaugural de les festes de Sant Salvador. L'encontre de les bandes de tamborers locals, la ballada dels caps grossos al compàs de la banda de música, el parlament oficiós del nou batle, l'amollada del coet boiet i l'espectacle de la dimoniada, tot això a la plaça de La Sala, atapeïda de gent àvida de bulla i festa. Després tothom cap a Na batlessa, on com cada any acaba la nit del foc amb una gran demostració d'aquest grup que sempre ens adelita amb les seves focatèries. Després tots els que pogueren gaudir de trobar una tauleta als cafès de la carretera, prengueren el seu refresc fins a altes hores de la nit.

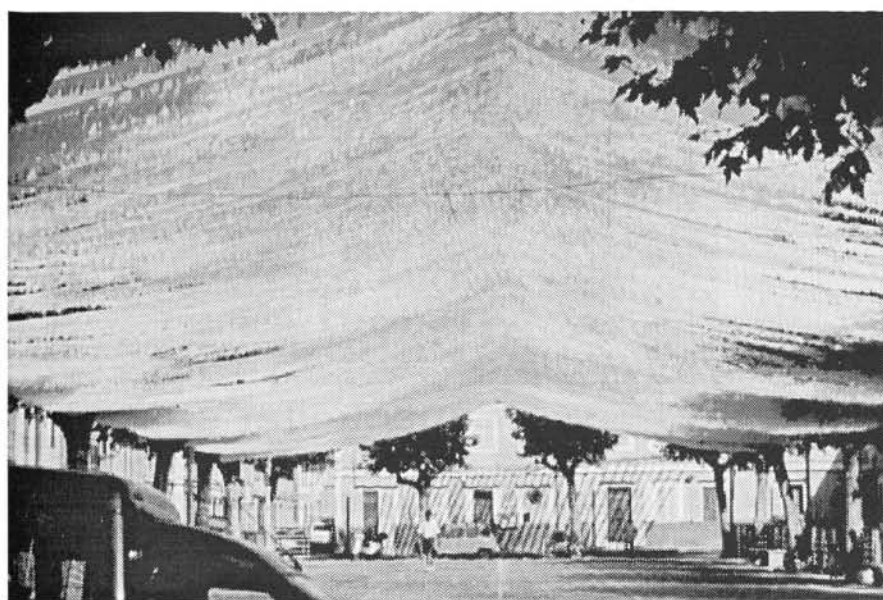
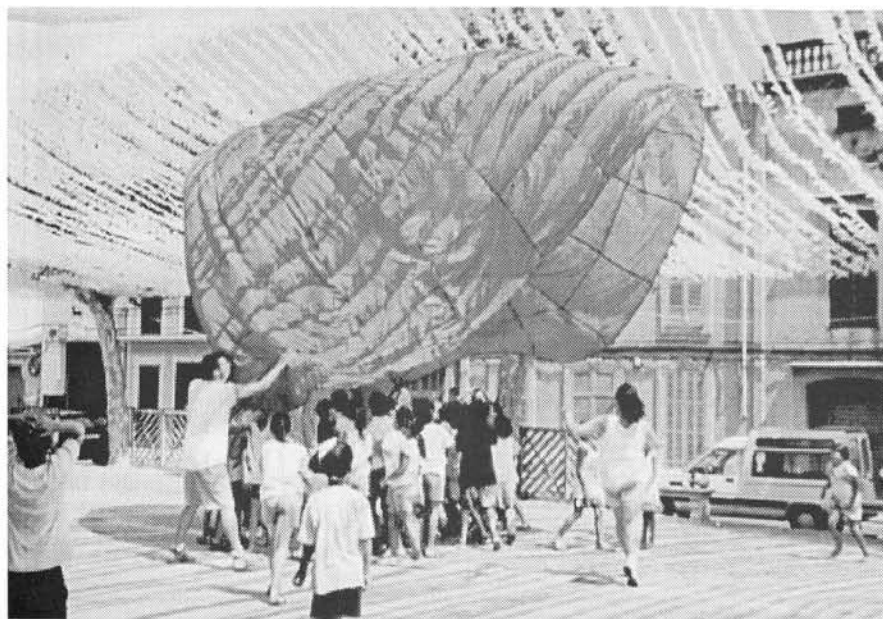
I així quasi tots els vespres de la setmana que precedeix es festes. La gent en vol, sobretot els més joves, i cada vespre la sortida als actes fou de campionat, tant a la Cursa Popular, que enguany els participants locals feren aprop als forans, com a tots els actes de les altres vetllades.

A destacar la verbena de la 3ª Edat, on pogueren gaudir d'una gran ballada amb orquestres i en directe. La del dissabte, fora de lloc. Mai no hi havíem vist tanta gent. Cada any deim el mateix però és que no hi cabia ningú més. Els cotxes aparcats de de Costa i Llobera fins al voltant de l'Institut. La carretera va ser estreta per poder circular i el recinte de la festa de gom en gom, la pista de ball repleta, sobretot de gent jove que en vol i n'hi donen. Els més madurs es veien en feines per poder entrar en pista i quan hi eren havien d'aplegar veles perquè el ritme era tan trepidant que no era per a les seves forces. Tampoc el truí dels qui ballaven. Tot fora de mida. Milers de persones sentien les orquestres d'alguns bars ben allunyats de la plaça. Una gran festada fins a la matinada, i molts fins a mitjan matí.

La del dia de Sant Salvador,

Sant Salvador, 1995

maldement hi havia molta gent, no va ser com la del dissabte. Les orquestres eren també més moderades i la gent jove i major va poder ballar amb més soltura. Espectacular la presentació del compact disc de l'orquestra local **Oasis**, amb una pantalla gegant on s'hi reflexava el que succeïa damunt el cadafal. La darrera part de la vetlada (matinada) fou també a càrrec d'Oasis, la qual va aguantar fins a les sis del matí, maldement la gent que encara omplia la pista del ball volia més marxa. Una gran vetlada per tots els artanencs i visitants.

Dels altres actes podem dir que gaudiren d'overbooking. Les 24 hores de bàsquet, els concerts de la Banda Local, i dels grups de Rock, Jazz, Clàssica i d'entreteniment. Tot a preu d'excel·lent. Els actes per als infants, tant a la plaça com als bars on protanitzaren les cucanyes, corregudes, futbol i futbolet, empastifades al Bar Trui, on els més joves s'ho passaren «pipa» maldement molts hagueren de mudar de roba. Tot és festa i la joventut en vol i molta. Els oficis religiosos de gom en gom, les visites a la Mare de Déu amb molta freqüència i devoció. El temps meravellós, ni una gota que pogués deslluïr cap acte. La tómbola parroquial tot un èxit com cada any, repartint capells a tots i altres objectes de més valor. Le diferents exposicions molt visitades. Repetició del Grup musical Capel·la i moltes projeccions de pel·lícules a Na Batlessa. Carreres de cavalls i amollades de coloms. El que dèiem abans, actes per a tothom i molts desaprovats per falta de temps. I una gran revetlla a St. Salvador. Per acabar, el circuit ciclista, l'actuació d'Artà balla i canta i la gran traca final de festes a la plaça.

Incidències.

Cap de molta importància. Així mateix i per desgràcia, molts de joves o bé ben abeurats d'alcohol o altres ingredients, romanien tirats pel carrer quan el sol ja encalientia. Però el més greu eren les males olors que s'ensumava a tots els carrers que envolten els de la festa. És de lamentar el que molts fan les feines pròpies del lloc comú al mig del carrer. Del altres, no hem sentit més queixes. Així que fins l'any que ve si som vius. Esperem que sí. Molts d'anys.

G.B.

Exposicions

Pintures a Sant Llorenç

Del 5 al 16 d'agost, el nostre paisà Jaume Alzamora (fill d'en Jaume Coca i Na Maria Cinta del C/. Costa i Llobera) que fa uns anys que viu a Sant Llorenç on hi és casat, va tenir exposada una col·lecció de pintures a la sala d'exposicions de Sa Nostra a Sant Llorenç amb motiu de les seves festes patronals.

Sembla que du bon camí al camp de la pintura, on reflexava vivències de quan era petit, i els diversos estats d'ànim en què es trobava, argumentant que en moltes ocasions és el quadre el que el domina i no ell al quadre. Les obres exposades també reflectien motius de la contrada on viu. Enhorabona.

I a Capdepera

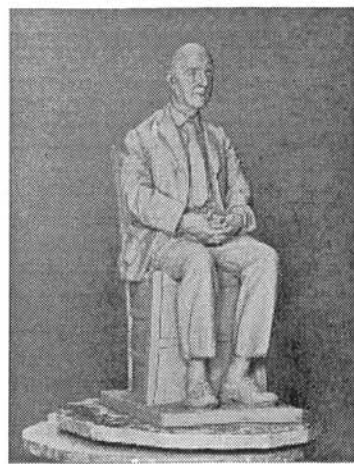
També del 18 al 27 d'agost, la pintora Carmen Sánchez, fincada a la Colònia de Sant Pere, ha exposat les seves obres a Capdepera en motiu de celebrar aquesta veïna població les festes patronals de Sant Bartomeu. Esperam que hagi obtingut una grata acollida.

En Pere Pujol exposa a Ciutat

Del 12 al 29 de setembre en Pere Pujol tendrà exposades les seves darreres obres al claustre de Sant Antoniet de Ciutat, en una mostra auspiciada per l'Associació de Comerços Sant Miquel. La inauguració serà el dia 12 a les 19,30. En el mateix acte serà presentat el llibre *Pere Pujol, escultor* del qual és autora Joana Sureda Trujillo. L'acte serà presentat per Josep Mascaró Pasarius.

L'horari de visita serà de 10 a 13:30 els matins, i de 17 a 20 els horabaixes. Li desitjam un gran èxit, com ja té per a costum.

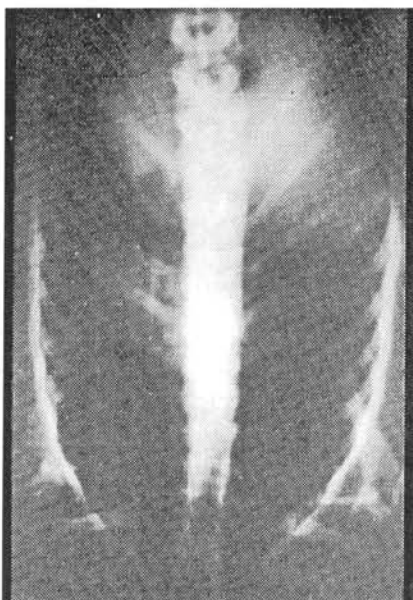
EXPOSICIÓ PERE PUJOL

DEL 12 AL 29 DE SETEMBRE 1995

CLAUSTRE DE SANT ANTONIET
Carrer Sant Miquel, 30 - PALMA

ORGANITZA ASSOCIACIÓ DE COMERÇOS SANT MIQUEL

Pere Ginard • anatomia fràgil

Pere Ginard Cursach, a Artà

L'artista artanenc Pere Ginard Cursach presentarà a Na Batlessa, a partir de dia 8 de setembre, una exposició sota el títol *Anatomia fràgil*, que restarà oberta fins dia 20. La inauguració serà el dissabte dia 8 a les 21:00 hores i l'exposició podrà ser visitada diàriament entre les 20:00 i les 22:00.

Reproducció d'una de les obres que presentarà Pere Ginard a Na Batlessa

**BELLPUIG
ÉS
FER POBLE**
subscriviu-vos-hi!

UNISEX

Perruqueria

Àngela

Carrer Antoni Blanes, 24-baixos
ARTA - Telèfon 835777
Es prega demanar hora

CAFÈ GRAN VIA

**NOVA DIRECCIÓ
(Tomeu i Jaume)**

c/ Ciutat, 35 - Tel. 83 50 09

Especialitat en:

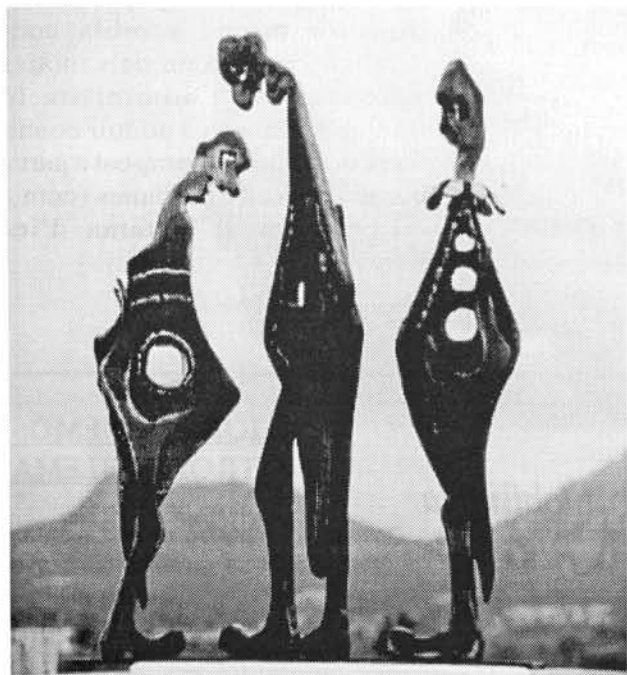
***Tapes variades, frit, ronyons,
callos, croquetes. Entrepans,
hamburguesses, Pepitos de llom,
postres de casa, etc.***

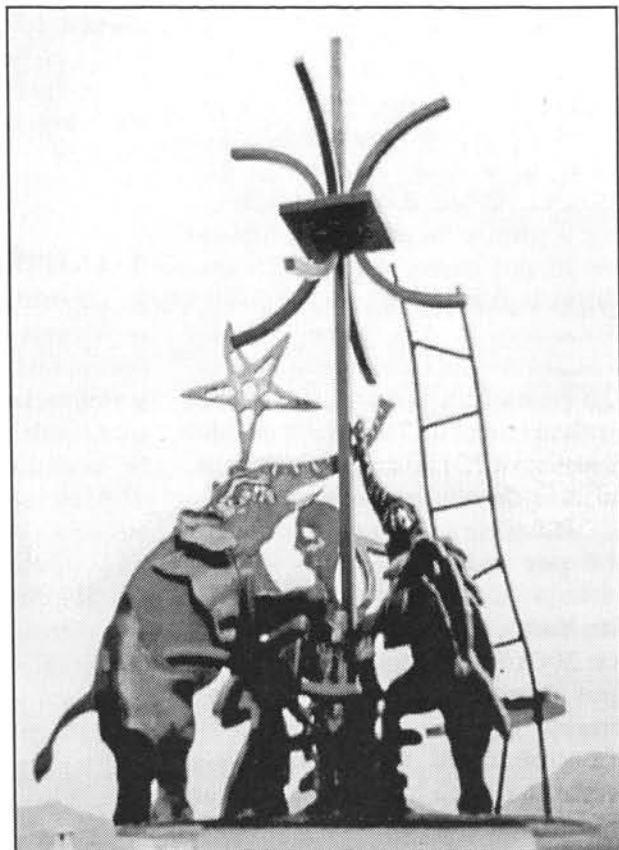
E. Miquel Ginard, Sarasate, a Suïssa

L'escultor artanenc E. Miquel Ginard, Sarasate, ha partit cap a Suïssa d'on pensa tornar dia 8 de setembre. Serà el primer dels cinc viatges que té prevists d'aquí a final d'any i en el transcurs dels quals presentarà les seves obres monumentals a Suïssa i Alemanya.

En aquest primer viatge acabarà una obra (a la fotografia de les maquetes, la dels elefants drets) que ara té a Rappesville i que va haver d'interrompre a causa de l'estat de salut de la seva mare. En haver-la acabada, serà desmuntada i traslladada a Lausanne on serà instal·lada a l'entrada d'una gran exposició, semblant a una fira de mostres.

Maquetes de les obres monumentals d'E. Miquel Ginard, Sarasate.

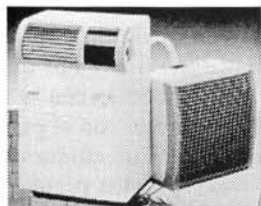
A continuació serà traslladada a Baden (prop de Zúric) on, juntament, amb l'altra de la qual veim la maqueta a la fotografia, formarà part de la magna exposició de Rolf Knie *Halbes Zeit* en una sala de més de 7.000 m².

En acabar aquesta, traslladarà les obres, i altres, a Alemanya on exposarà a Colònia i a Bonn.

Un llarg periple que desitjam que li resulti ben profitós.

expert **ELECTRONICA AYALA**

Plaça P. Antoni Llinàs, 1 - Tel. 836298 - ARTÀ

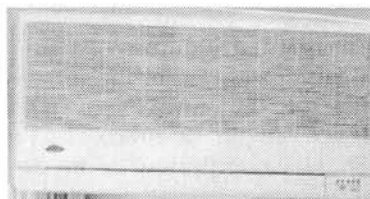

FRED
139.000' -

Aire acondicionat FAGOR 3400 F.
Només necessita una petita persiana.
La unitat exterior i la interior estan connectades mitjançant un entubat de freón.
Condensador exterior 3.100 frigories/h.
Enclotxa ventilació orientable.
Programador horari.

AIRE ACONDICIONAT

BOMBA DE CALOR
158.900' -

FRED
134.900' -

Aire acondicionat CARRIER MISTRAL 18 F.
Comandament a distància per «infrarojos».
Aïllament tèrmic i acústic.
Compressor rotàtic.
Ventilador de 3 velocitats.
Persianes per dirigir l'aire.
Funcionament en fred 1750 W 1500 kcal/h.

Més bars al poble

Es rumoreja i com a cosa ben certa que, dins poc temps, tendrem quatre bars o restaurants més dins Artà. Alguns ja han començat les obres i qualcun ja és a punt d'acabar-les. Aquest és el del carrer Ciutat, 25 que segons diuen ha de ser Bar i Restaurant. Un altre, (diuen restaurant), al carrer de la Puresa, 16 (sense començar), i dos bars més al carrer de Santa Margalida, números. 72 i 82 respectivament, a punt de començar les obres.

Resultarà que a Artà tendrem bé per triar el lloc on anar a menjar o a refrescar. Al carrer de Santa Margalida i en menys de 300 metres tendrem cinc bars per al servei d'una parròquia no massa grossa. Tres ja estan en funcionament i els altres dos sembla que ja hi podran menjar el raïm de la Nit de Cap d'Any. A més, al carrer de 31 de Març, i a pocs metres dels altres bars,

també hi ha el Restaurant Na Creu en funcionament.

A quants sortirà el número de bars o restaurants per habitant?

Guàrdia Civil

Sembla que en la primera quinzena de setembre es produirà una reagrupació de l'organització de la Guàrdia Civil que tendria com a conseqüència la centralització a la caserna d'Artà de tots els efectius i serveis. Aquest canvi, previst des de feia uns anys, farà que les oficines de Cala Rajada i Son Servera se suprimeixin i tot el personal dependria d'Artà, des d'on es coordinarien tots els serveis policials de la comarca.

Terra alemanya

En aquests dies passats la premsa mallorquina ha informat

d'un projecte per a la regeneració de les muntanyes que han patit incendis forestals a Artà i Calvià mitjançant la importació des d'Alemanya de terra preparada per tal de sembrar-hi alzines per reforestar, en pla experimental, zones dels esmentats termes municipals. Segons les mateixes informacions, alts càrrecs de la Conselleria d'Agricultura s'haurien desplaçat a Alemanya per tal d'analitzar la viabilitat del projecte.

Des del GOB s'ha criticat durament la iniciativa adduint diversos motius, des de la introducció incontrolada de noves espècies, al cost exorbitant de l'operació. La mesura també sembla contradictòria amb un dels motius que des de l'administració autonòmica es va adduir contra la producció de compost a partir de les deixalles urbanes (com a alternativa al sistema d'incineració).

EL MERCADO INMOBILIARIO SE RECUPERA

Después de Años de crisis y recesión, el mercado inmobiliario ha empezado a despertarse en los últimos meses. Estoy seguro que muchos de los lectores conocerán a alguien quien ultimamente ha logrado vender algo después de años de intentarlo sin éxito.

No obstante, los milagros no existen, y después de una crisis tan larga, la venta inmobiliaria sigue estando llena de riesgos y a veces de disgustos. Los compradores en general, se han vuelto mas sofisticados, y exigentes; saben que los precios han caído mucho en los últimos tres años, hecho que, junto a una oferta a veces abrumadora, en nada favorece a una "buena venta".

Si Usted tiene una propiedad inmobiliaria que quiere vender, confíela a una empresa de probada seriedad y eficacia. En Inmobiliaria BELLAMAR, no le haremos promesas que no podemos cumplir. Le diremos las verdades, basadas en nuestra larga experiencia en la venta inmobiliaria, y trazaremos una estrategia concreta, diseñada para vender su propiedad. Nos cuidaremos de todos los trámites necesarios para que la venta de su propiedad le resulte fácil y rentable.

Tenemos oficinas propias abiertas en diversos puntos de Mallorca y de Alemania. Llámenos a nuestra oficina, y le enviaremos un especialista para estudiar su caso particular.

AHORA TENEMOS OTRO PROBLEMA

Después de nuestro ultimo artículo: "Quin Problema mes idiota!" (que sigue vigente!) tenemos un problema distinto. Necesitamos casas bonitas

para alquilar. Los requisitos son sencillos, deben tener al menos dos o tres dormitorios, un baño en buenas condiciones, una cocina equipada, una sala de estar, un comedor, un jardín, y mejor si tiene una piscina, ...y, estar en un lugar agradable para pasar las vacaciones.

De la misma forma que ocurre en la Península, por ejemplo en la Costa Brava, o en el Sur de Francia, tenemos una demanda impresionante para casas de verano y con las temporadas turísticas actuales, la ocupación esta casi asegurada, además de una alta rentabilidad!!!

¿Por que es mejor alquilar varias veces para dos semanas o mas, que alquilar una vez para todo el año? Por que así Usted ganará el doble, y sin tener que estar con la llave cuando llega el cliente, sin perder el tiempo con el papeleo, sin tener que limpiar la casa, sin tener que cuidar de los desperfectos de la casa! ¡Descuidese de estos problemas... nosotros nos preocuparemos!

Lo unico que le tocará, será cobrar un buen alquiler, y tener siempre una propiedad en buenas condiciones. ¿El riesgo? Ninguno! Llame hoy mismo, y Usted saldrá ganando!

AUTOVENTA ARTÀ, C.B.

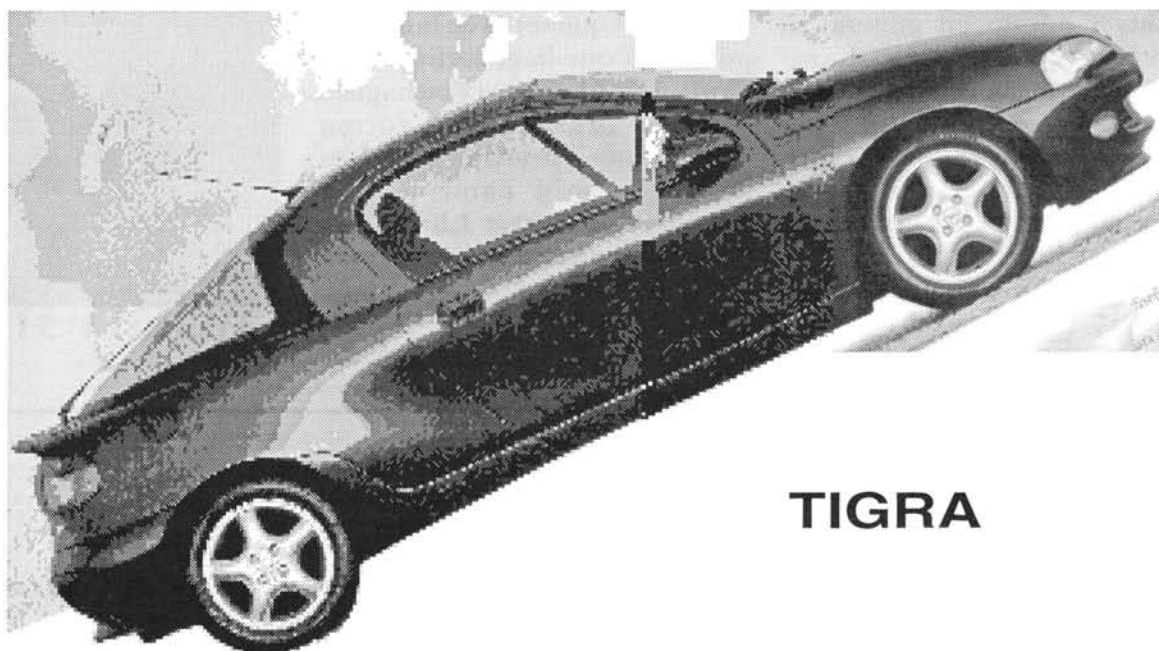
Servici Oficial

Taller: Costa i Llobera, 55-57

Tel. 83 53 16 - 07570 ARTÀ

**SERVEI DE NEUMÀTICS
SONS (Alarmes i comunicacions)
SEGURETAT, ETC.**

FRONTERA

TIGRA

**VOS DESITJAM UNA BONA FIRA I AL MATEIX TEMPS VOS
CONVIDAM A LA NOSTRA EXPOSICIÓ DE VEHICLES QUE COM
CADA ANY CELEBRAREM.**

Antoni Ginard, Curiositat Butler: premis

Antoni Ginard Cantó, el glosador artanenc, autor de l'Argument anual de Sant Antoni, ha obtingut dos premis literaris Vall de Sóller. Es tracta del premi Pau Sarol de glosa amb la composició *Enfilall amorós*. En la mateixa convocatòria va obtenir, amb *Lo cant del rossinyol*, un premi com a finalista.

Dia 24 d'agost, en el transcurs d'un acte de les festes de Sant Bartomeu celebrat al Convent de les Escolàpies, es van lliurar els premis: un diploma i una quantitat en metal·lic.

En el seu primer any de participació en els certàmens de glosat, Antoni Ginard ha obtingut quatre premis: a Sant Joan, amb *Consol dels afligits*, i a Palma, en el concurs promogut pels comerciants del carrer Sant Miquel, amb *El rossinyol i el mussol*.

Es Monument

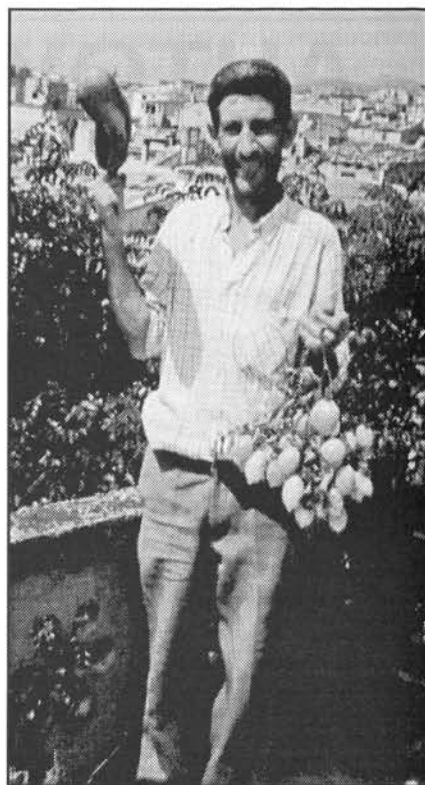
El passat dia 8 d'agost, en Ramon de «S'Almudaina» va canviar el negoci d'aquest bar al MONUMENT, que regentarà des d'ara. No cal dir que ES MONUMENT ofereix als seus clients i públic en general el servei de cafeteria, hamburgueseria, berenars, tapes, pastisseria, etc., i a més pot celebrar banquets de nocces, comunions, batejos i sopars especials al mateix local. També farà servei a domicili.

Li desitjam sort al nou local.

Curiositat

A principis d'estiu vàrem publicar una fotografia d'en Joan de Son Ramon, on s'hi veia una descomunal patatera de més de 2 metres d'alçada, cosa insòlita pels andurrials de S'Hort de n'Oléo, lloc on en Joan la va cultivar.

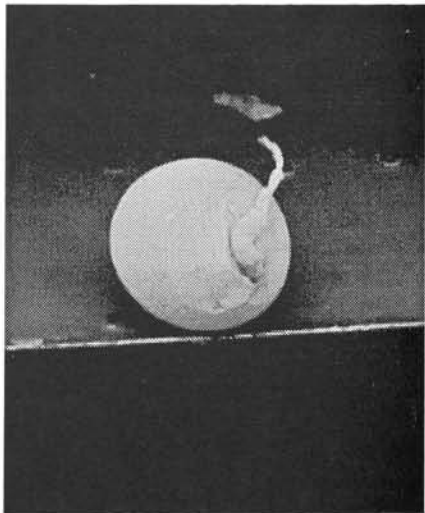
Idò què vos pensau, ara resulta que ja s'han posat a veure qui destacarà més en productes hortícoles o de camp i avui reproduïm una foto on es poden contemplar dos productes excepcionals i mals de superar: Una aubergínia de 40 cms. de llarg i un ramell de tomàtiga amb 40 tomàtigs. (Els entesos diuen que els ramells més abundants solen ser d'una dotzena). A la foto, a més dels productes, hi trobam l'autor de les dues espècies que és ni més ni manco que en Lluís Cantó Riera, àlies Mosson, que ha cultivat aquests sorprenents tomàtigs i aubergínia a la seva

finca de Sa Corbaia. Qui en dóna més? (Tal volta haguem d'atorgar-li el sobrenom de l'hortolà millor de la comarca?

Vaja un ou!

A la fotografia s'hi veu un ou especial. De dimensions ben normals, presenta una protuberància solidificada en un dels seus extrems. No és part de cap pollet que sortís de la closca, ni líquid que hagi sortit per un crull. Sembla com si l'ou hagués decidit prendre una forma encara més estranya i s'hagués aturat a mig camí. El va recollir Bernat Lliteras de les gallines que té a la seva finca de Son Maganet.

CONSULTORI MÈDIC

Clínic Artà

c/ Clutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

MEDICINA GENERAL

REUMATOLOGIA

CIRURGIA

DIETÈTICA

REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (chequeos)

GINECOLOGIA

PEDIATRIA

CERTIFICATS carnets d'armes
i de conduir

AUTO ESCANELLAS c/ Argentina, 31 - Tel. 83 61 15 - Artà

MODELO	UNIDADES*	
FORD FIESTA	1	27.151
FORD ESCORT	2	25.696
<i>Opel Corsa</i>	3	<i>25.024</i>
<i>Seat Ibiza</i>	4	<i>24.858</i>
<i>Renault Clio</i>	5	<i>22.022</i>
<i>Opel Astra</i>	6	<i>21.983</i>
<i>Citroën ZX</i>	7	<i>21.207</i>
<i>Peugeot 306</i>	8	<i>20.228</i>
<i>Fiat Punto</i>	9	<i>20.011</i>
<i>Renault 19</i>	10	<i>19.366</i>

* Unidades vendidas según intercambio de Marcas durante el Primer Semestre de 1995.

**CONTAM AMB LA VOSTRA PRESENCIA
A L'EXPOSICIÓ DE LA FIRA
I GAUDIR DE LES NOSTRES NOVETATS
DELS COTXES FORD.**

PLUVIOMETRES DEL TERME D'ARTÀ					MES DE JULIOL DE 1.995		
Data	SA CORBAIA	URBANA	Es Pont	Son Maganet	ELS OLORS	ERMITA BETLEM	Colònia de Sant Pere
DIMARTS, 4	5'5	6'4	4'5	5'5	3'5	3'9	9'0
TOTALS:							
MES	5'5	6'4	4'5	5'5	3'5	3'9	9'0
ANY NATURAL	110'1	136'2	134'9	144'0	147'4	98'8	126'2
ANY AGRÍCOLA	711'0	662'7	626'8	584'9	625'7	590'9	580'6
Comparació amb el mateix període de l'any anterior (Juliol 1994)							
MES	0'8	1'2	4'0	2'7	2'1	2'2	0'9
ANY NATURAL	124'4	151'6	148'8	147'5	161'1	145'2	135'4
ANY AGRÍCOLA	359'9	423'7	413'3	411'0	495'1	473'0	438'0

Les estacions escrites en majúscules són les oficials.

LLISTA DE NOCES

ELECTRODOMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

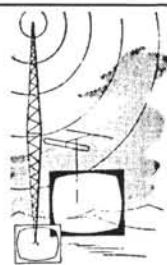
OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93 - ARTÀ

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Plaça Orient, 6 - Capdepera
Para avisos y preavisos:
tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

C/ Rafel Blanes, 42 Artà (Mallorca)

TORRES
FOTOGRAFIA
VIDEO

C/ Ciutat, 2 ■ ☎ 83 60 88
07570 ARTA

CASIO

CITIZEN

FESTINA

Leo Lizeri

MUNDO MAYA '95

DIA DE LA FIRA

VOS CONVIDAM A VISITAR LES DIFERENTS SECCIONS A LA
NOSTRA TENDA, ON PENSAM OBSEQUIAR
A TOTS ELS COMPRADORS AMB UN
10 % DE DESCOMPTE
EN TOTS ELS PRODUCTES EXPOSATS.

Carrilons en oferta. Joieria. Càmeres de fotos, filtres, flaixos, trípodes,
etc.

VOS ESPERAM

CENTRE FUJI

REVELAT URGENT

QUALITAT GARANTITZADA

1

HORA

FIRA D'ARTA

2n diumenge de setembre 1995

Divendres 8

20'00 A les sales d'exposicions de na Batlessa, **inauguració de l'exposició de pintura de Pere Ginard Cursach.**

Dissabte 9

18'30 Al poliesportiu de na Caragol, **IV Cursa popular «Fira d'Artà».** Sortida i arribada al poliesportiu. Recorregut tradicional de 13.000 metres.

21'30 A l'amfiteatre de na Batlessa, **representació teatral de «Pinotxo»**, a càrrec del Centre Di Marco.

Diumenge 10

10'00 Als jardins de na Batlessa, **demonstració-taller de bonsais** a càrrec de l'Associació Llevant de Bonsais.

-Al carrer de la Gran Via, **Mostra Exposició d'Animals Autòctons** a càrrec del PRAM, (Patronat de Races Autòctones de Mallorca)

11'30 A la plaça des Collet, **VII mostra-concurs de cans de bestiar mallorquí**, a càrrec del Club Español de Cans de Bestiar.

11'30 Dins sa Central, **mostra de motos antigues**, a càrrec del Club de Motos Antigues Es Siurell, de Marratxí.

12'00 Al carrer de la Gran Via, **exhibició d'adestrament de cans**

a càrrec del «Grup de Treball Esportiu de Mallorca»

- Al carrer de la gran via, **mostra exposició de Grans Danesos.**

- Al carrer de la gran via, **mostra de bestiar de la possessió Es Rafalet.**

- Al local del Club Columbòfil Artanenc, **mostra de coloms.**

- A la plaça del Pes, **mostra de cavalls** a càrrec del Club Hípic Artanenc.

- Al carrer de les Parres nº 88, **mostra de canaris** organitzada pel l'Associació Ornitològica d'Artà.

- Al carrer Parres-Gran Via, **mostra d'aviram** a càrrec de l'Associació de Criadors d'Aus Autòctones.

- A la planta baixa de Na Batlessa, **mostra d'agricultura ecològica i parades en cretall** a càrrec de Gaspar Caballero.

- A la plaça del Collet, **mostra de ca rater mallorquí** a càrrec del Club del Ca Rater Mallorquí.

- A la plaça del Collet, **mostra**

de cans eivissencs a càrrec de la Societat de Caçadors d'Artà.

16'00 A l'hipòdrom de Son Catiu, **carreres de cavalls** organitzades pel Club Hípic Artanenc.

21'00 A l'amfiteatre de na Batlessa, **representació de l'obra Terra Baixa**, a càrrec del Grup Escènic Artanenc.

L'organització d'aquesta fira ha estat possible gràcies a la col.laboració de:

-L'Associació Llevant de Bonsais.

-Grup de Treball Esportiu de Mallorca.

-Propietaris de Grans Danesos.

-Club Espanyol de Cans de Bestiar.

-Club de Motos Antigues «Es Siurell» de Marratxí

-Club Hípic Artanenc.

-Associació Ornitològica d'Artà.

-Associació de Criadors d'Aus Autòctones.

-Gaspar Caballero.

-Club del Ca Rater Mallorquí.

-Club Colombòfil Artanenc.

-Patronat de Races Autòctones de Mallorca.

-Cooperativa Agrícola i Ramadera Sant Salvador d'Artà.

-Societat de Caçadors d'Artà.

-Grup Escènic Artanenc.

MOTOS-BICICLETES

COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 83 62 93 - ARTÀ

Nou servei de cotxe fúnebre

L'Ajuntament ha donat de baixa l'actual vehicle municipal que feia els transports funeraris. Els 24 anys d'antiguitat no donaven per a més. El servei, per tant, deixa de ser municipal. Dins aquest mes de setembre els usuaris hauran de contactar amb l'oferta privada la més avinent de les quals sembla que és la de la Funerària Muntaner. El servei municipal sortia molt més car que no el que ofereix l'empresa privada i sembla que els usuaris n'han de sortir econòmicament beneficiats.

Extracció il.legal de lloves

A la zona de Sa Serra s'ha detectat l'extracció il.legal de lloves de pedra i l'Ajuntament ha iniciat els tràmits per denunciar aquesta activitat. Cal recordar que la zona en qüestió té la qualificació d'ARIP, que és un grau especial de protecció establert per la Llei d'Espais Naturals. Per altra part, aquesta activitat es porta a terme incrementant els efectes erosius d'una zona especialment afectada pels incendis forestals.

Canvis a l'ambulatori de Manacor

Des de l'Unitat de Comunicació del Servei d'Atenció Primària se'ns comunica el canvi de serveis que es feien a l'ambulatori de Manacor i que han passat al nou edifici del

carrer Simó Tort, s/n, al barri de Sa Torre, baixant des de l'Hospital, a la dreta, passada l'estació del Tren. Allà s'hi fan ara totes les consultes que es feien a l'ambulatori. El servei de Radiologia es dispersa entre distints serveis. Els telèfons continuen essent els mateixos: Atenció Primària, 555411; Atenció especialitzada, 554202; i Urgències, 554494, o 061.

Conferència sobre agroturisme

Per al dijous dia 31 hi havia anunciada una conferència sobre l'activitat d'agroturisme a Mallorca a càrrec de la Unió de Pagesos de Mallorca. L'acte tengué lloc a la sala d'actes de la Residència per a Persones Majors a les 20:00 hores. N'informarem a la propera edició.

Nova perruqueria.

Per avui dissabte dia 2, a l'horabaixa, es té prevista la inauguració d'una nova perruqueria al carrer de Ses Parres número 54 regentada per Joana Aina Pascual Alzamora amb el nom de **Perruqueria Unisex Embat**.

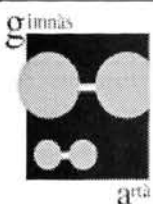
La nova perruqueria, dotada amb unes instal·lacions modernes i aparells sofisticats, obrirà als seus clients a partir de dimarts dia 5 de setembre. Es convida a tothom a visitar les noves instal·lacions de la Perruqueria Embat, al mateix temps a celebrar-ho i gaudir-ne amb un petit refrigeri.

Moll de la Colònia: darrera hora

Dimecres dia 30 una comissió (els de la foto) de la Plataforma Per un Moll a la mida de Sa Colònia ha lliurat a l'Alcaldia els plects amb les firmes aconseguides en la campanya de què informam a les primeres pàgines d'aquesta edició. En total han estat 1159 les aconseguides. Les han presentades en mà al Batle i li han reiterat els motius pels quals les han recollides. Per part del Batle se'ls ha assegurat que serien estudiades les seves peticions i que, tal com dena-vane, serien exposades al grup Independents. La mateixa co-missió també ha mantengut un contacte amb els altres dos grups municipals, Partit Popular i PSOE, perquè reconsiderassin la seva postura a l'hora de definir-se a la sessió plenària.

Per altra part el GOB ha presentat una petició perquè l'Ajuntament sol·liciti a la Conselleria d'Obres Públiques que sigui establert un nou termini d'exposició pública del projecte perquè s'hi puguin presentar les al·legacions que es considerin convenients.

**GIMNÀS
ARTÀ**

**AEROBIC
YOGA
KARATE
GIMNASIA MANTENIMIENTO
PESAS MUSCULACIÓN
SAUNA - MASAJES - CAFETERIA**

Urb. Sos Monjos - Tel. 83 51 90
Artà

Moviment de la població. Mes de juliol de 1995.

NAIXEMENTS:

12-07-95.- **Antoni Sancho Sancho**, fill de Pedro i de María.

MATRIMONIS:

15-07-95.- **Nicolau Obrador Alzina** amb **Esperança Llinàs Danús**.

DEFUNCIONS:

03-07-95.- **Catalina Esteva Sureda**, a) De Son Pastor. 75 anys. Grec, 14.

04-07-95.- **Ana Ferrer Carrió**, a) De Son Piulo. 96 anys. Careta, 11.

04-07-95.- **Bárbara Danús Dalmau**, a) Tronca. 83 anys. Almudaina, 19.

09-07-95.- **María Massanet Canet**, a) Estaca. 76 anys. Pou d'Avall, 9.

13-07-95.- **María-Olvido Cortés Latorre**, (viuda de Joan Ginard «Sarasate»). 71 anys. Residència Persones Majors.

13-07-95.- **Marie Louise Greulich**, 88 anys. Roques, 13.

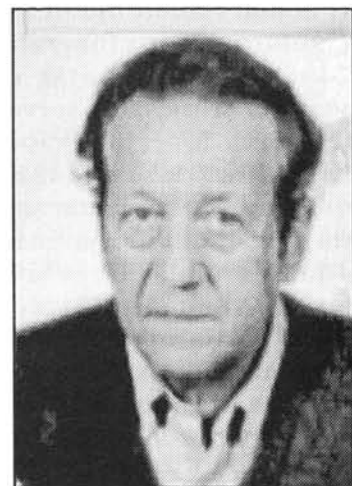
Al meu cunyat Pere

Qui eres tu, Pere?

Per a mi eres un home, un pare, un espòs que feia camí, que passava per la vida estimant. Això, estimant.

El testimoni de la teva manera de ser segur que va calar dins mi i dins molts que t'enrevoltaven. Quan vaig dir a la teva dona lo collonut que em pareixies ella em va dir «segur que si ha fet gens de mal el s'ha fet a ell».

I què me'n diràs com has duit la teva malaltia? Per jo just tu has estat capaç de fer-ho així. Per jo, Pere, solament un creient de veres pot mantenir una postura tan silenciosa i al mateix temps tan brillant. Suportar el dolor d'aquesta manera crec que sols una persona que sabia estimar com tu el pot dur endavant durant aquests llargs, i curts al mateix temps, cinc mesos.

Ningú et va sentir un esglai negatiu.

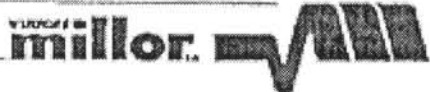
Gràcies, Pere, perquè tu ens has ensenyat que, dins el patiment es pot creixer i es pot estimar i es pot fer camí perquè tu no t'has aturat fins al darrer moment.

Segur que aquesta lliçó perdurarà dins tots els que t'hem envoltat.

Pau Piris

19-07-95.- **Miguel Gelabert Ginard**, a) Barraca. 78 anys. Creu, 12.

19-07-95.- **Miguel Sancho Binimelis**, a) Xaneca. (d'Es Merendero). 91 anys. Colònia.
28-07-95.- **Zelika Vopianac**, 87 anys. (de Croàcia). Finca Ses Eretes.

BAL - 090 Telefax 586470

c/ Binicanella, 12 Ctra. Cala Agulla, 19
Tels: (971) 585515-585552 Tels: (971) 564300-5654017
CALA MILLOR CALARAJADA

ESPECIAL CIRCUITOS DE GIRA POR ESPAÑA:

ANDALUCIA MONUMENTAL. Sevilla, Córdoba y Jerez., 7 días en Pensión Completa.

Salidas: 01 y 29 Octubre y 19 noviembre. **32.150 pts.**

ANDALUCIA CLÁSICA. Granada, Sevilla y Córdoba. 8 días P/C.

Salidas: 17 de setiembre y 08 octubre. **38.900 pts**

EXTREMADURA. Ruta de Los Conquistadores. Cáceres, Trujillo, Plasencia, Mérida y Badajoz.

Salidas: 22 setiembre y 20 octubre. **37.800 pts**

PORTUGAL. Cascais, Estoril, Lisboa, Batalha, Fátima y Sintr. 6 días P/C. **Salida:** 08 octubre. **47.500 pts.**

MADRID Y ALREDEDORES. Madrid, El Escorial, Aranjuez, Segovia y La Granja. 5 días P/C.

Salida: 27 setiembre y 06 octubre. **39.600 pts.**

ZARAGOZA Y HUESCA. Monasterio de Piedra. 5 días en P/C. **Salida:** 10 Octubre. **37.500 pts.**

ASTURIAS, Gijón, Cudillero, Oviedo, Covadonga y Cangas. 5 días en P/C. **Salida:** 02 octubre. **35.800 pts.**

SANTIAGO DE COMPOSTELA. La Coruña y Rías Bajas. 5 días en P/C. **Salida:** 24 Octubre. **33.600 pts**

PIRINEO ARAGONES. Formigal, Artouse, Pause, Ordesa y Panticosa. 5 días en P/C.

Salidas: 13 y 21 de setiembre. **37.200 pts.**

VALL D'ARAN, LOURDES Y ANDORRA. 6 días P/C. **Salidas:** 12 y 24 de octubre. **42.900pts.**

RUTA PIRENAICA TRES NACIONES. Puigcerdá, Font del Llobregat, Vernet. Les Bains y Andorra. 6 días en P/C.

Salida: 22 octubre. **38.600 pts.**

Afegitó de festes

Com tots sabeu, el programa oficial de les passades festes patronals d'enguany anava bessonat amb amb l'entranyable i bucòlica panoràmica dels casolans arbres del «Molinet».

La foto, com no, és original de Pere Sancho Tous, Cusí, immortalitzador ull a l'aguait de tot allò en perill d'enderrocament, i data del l'any 1960. Al l'efecte, recomanem consultar el «Bellpuig» del dissabte cinc de març de l'esmentat any.

La desaparició de les alberes del «Molinet» tingué lloc pel juliol de 1969 (veieu pàgina segona de la nostra revista corresponent al número de setembre d'aquella encontrada).

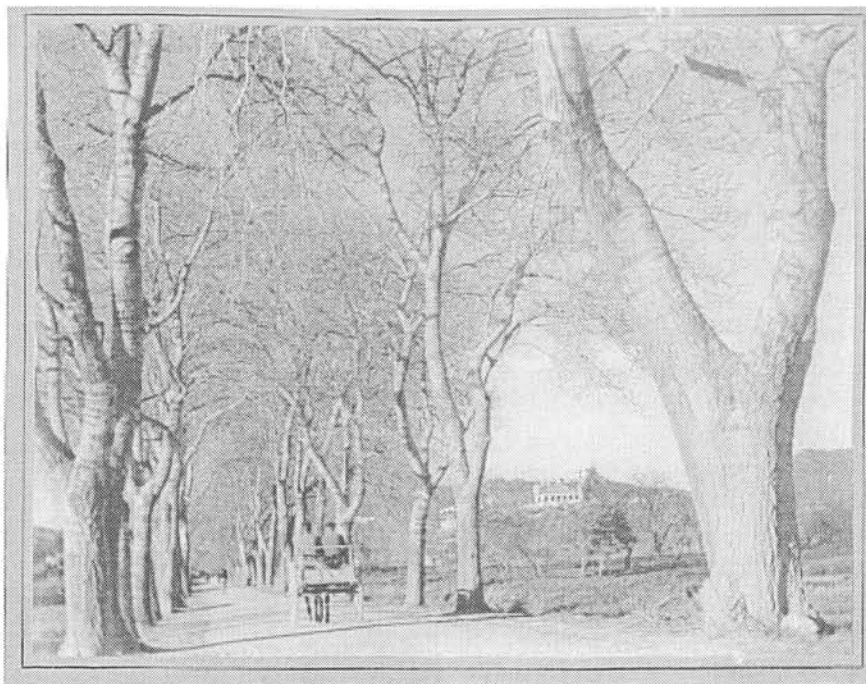
L'autor directe de l'arrabassament va ser Don Pep Moll, a les saons ajudant de l'enginyer en cap d'Obres Públiques. L'excusa de Don Pep consistia en què les alberes constituïen un greu risc pels conductors de «vehicles motoritzats».

És de creença popular que l'artista local, Rafel Sastre Lliteras, morí a causa d'una sucada contra un dels arbres. Asseveració incerta perquè en Rafel difuntà el 23 de desembre de 1971, gairebé dos anys després de l'arboricidi.

Malgrat tinguem fretura per esbrinar el contingut humà del complement fotogràfic del programa, només tenim capacitat per a conèixer un dels dos homes que integren el seient del carro.

No hi ha dubte que la figura que, asseguda a la dreta, (Tomeu de Son Daurat dixit) tira de les regnes de la somera, pertany a l'amo en Joan Serra Bisquerra, Calet. De l'acompanyant no en sabem ni pruna. Suposam si podria ser un anador a peu, el qual seria convidat per l'amo en Joan a cavalcar.

El que sí podem dir és que el fill Joan

Serra Gelabert, des que comprà una bicicleta i fins a l'any 64 en què adquirí una Mobylette, canvià la cavalcadura tradicional per la de tracció mecànica.

Donat que aquesta família en temps posseïa un prat a Na Pineda i una finca rústica a Sa Carbona, ben al davant del portell de Sa Calobra, no és aventurat el dir que sovint freqüentaven la ruta del Molinet.

Aprofitant l'avinentesa, direm que la parella conjugal Joan Serra Bisquerra, Calet i madona Beatriu Gelabert Serra, Jaumina, conformaren el matrimoni més antic de dies dels últims 150 anys i, molt possiblement, de la nostra història:

98 anys i 122 dies l'amo en Joan (12-01-1877, 14-05-1975), i 101 anys i 213 dies la mestressa Beatriu (21-08-1885, 22-03-1987).

En resum; 100 anys i 148 dies de mitjana entre els dos cònjuges, els quals,

com hem dit, presenten la més longeva xifra matrimonial viscuda de què tenim noves.

Hi ha persones que sostenen que el matrimoni Pere Josep Muntaner Llull i Maria Sancho Sancho, pares de la difunta Francisca Aina «Deana», moriren a les portes dels cent anys, quan la realitat és que visqueren 88 i 87 anys respectivament, donant-se la circumstància que ambdós cònjuges difuntassin el 18 i 19 de maig de 1956, en un interval de set hores i mitja entre ambdues defuncions. La Cojuntura féu que tant el funeral com el sepeli es celebrassin conjuntament.

Nota. Per recabar dades personals de l'amo en Joan Serra, mirau la secció «Voces Autorizadas» del «Bellpuig» de cinc de novembre de 1960, a cura del meticolós «Santiago».

Aclariment.

En el número del Bellpuig nascut a la llum pública el 29-07-95, a la secció «Un boldró de xeixa» l'estaquirot del malencert ens cargolà una esquirotada intolerable:

Que Mateu Quetglas Pasqual, Butlo, «era l'únic vivent del grup», qual la trista realitat és que en Mateu morí a Palma el tres de juny de 1988.

Amb permís.

Al percacer Toni Esteva Rosselló, quiditativ conserge que sap convertir l'opressura en sementerades d'amistat.

«Lleial, honest, abnegat.
Responsable, alt, servicial.
Sofrible, afeble, legal.
Vivaratxo, acurat.

Cantaire, tenor, templat.
Decent, llestarró, simpàtic.
Miraprim, gran, matemàtic.
Coratjós, feiner, callat.

Primcernut, just, totesfeines.
Mans d'àngel, meticolós.
Pelaescàtils, agradós.
Heus ací les seves eines.

Projecte Palacal, primer balanç a meitat de feina

Després de dos mesos de treball i amb la meitat del camí ja fet ja és hora de començar a retre comptes a tots els que d'una manera o altra han col·laborat amb aquest projecte de cooperació amb el petit llogaret de Palacal.

Palacal es troba a l'anomenada «Bocacosta», la zona del departament de Sololá que baixa des dels volcans que envolten el llac Atitlán cap a la costa del Pacífic. La ciutat més propera és Mazatenango (30.000 hab). A quinze quilòmetres es troben els pobles de Samayac i San Pablo Jocopilas. A partir d'aquí, els camins de muntanya pugen cap a les aldees indígenes, que tenen les capçaleres municipals a l'altra vessant de les muntanyes, a 4 o 5 hores de camí per carretera. Palacal pertany al municipi de Nahualá.

Al Bellpuig de juliol ja vàrem informar que vàrem ser rebuts amb gran cerimònia. Hi va haver música de «chirimía» i tamboret i parlaments de les distintes autoritats (els principals, que representen l'autoritat tradicional, el batlle auxiliar, el secretari de la batllia i el director de l'escoleta). Les intervencions, en llengua maia kiché, ens eren traduïdes al castellà. Acabat el protocol, vàrem trobar els primers problemes en contrastar la informació que dúiem amb la realitat que vàrem trobar.

Anam per mal camin

Pujant a Palacal ja havíem tingut la primera sorpresa. L'aldea es troba a 45 minuts en vehicle tot terreny per una pista forestal, però vàrem haver de fer aquest camí a peu perquè hi havia un tram amb un escaló de més d'un metre, produït per les pluges, la ruptura d'un es conduccions d'aigua subterrànies i el mal enteniment

L'excavadora va levantar el camí per desenterrar les conduccions d'aigua. Després vendria el bulldozer

entre Palacal i la comunitat veïna de Tzucubal, que no es posaven d'acord en la manera d'arreglar-ho. Així doncs, el primer que havíem de fer era arreglar el camí per poder transportar els materials fins a l'obra. Hi havia un camí alternatiu, per una altra pista, però tenia tres guals de rierols. Vàrem començar pujant els materials per aquest camí amb un tot terreny, i després ho vàrem intentar amb un camió petit de 2 tones, que s'embarcava en 3 o 4 llocs i que havíem de fer passar amb l'ajuda d'una colla de 20 persones estirant de dos caps de corda (si algú ha vist la pel·lícula «Fitzcarraldo» se'n pot fer una idea).

Vista la dificultat que oferia aquesta solució (les comunitats de Palacal i Tzucubal no podien aportar diàriament tanta gent per estirar) vàrem decidir llogar

una excavadora per arreglar el camí. Vàrem pensar que de la millora del camí se'n seguiria un important benefici per a les comunitats afectades, al marge de la nostra necessitat de pujar els materials. Ens trobàvem a les portes de la temporada de recollida del cafè i la comunicació per carretera podia suposar un hàndicap molt seriós per als agricultors. Així doncs, vàrem contractar una màquina retroexcavadora, que va resultar insuficient, i una altra del tipus «bulldozer» en segon lloc. Al cap de dos dies teníem el tram (de no més de 100 metres) anivellat, però el terreny era encara massa tou. Després de tres setmanes de gestions amb els municipis de Samayac, San Pablo i Nahualá, vàrem aconseguir que el de Samayac hi dugués cinc camionades de balastre (una grava molt fina). A

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

**Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)**

començaments d'agost, un camió gros ja va poder utilitzar el camí, però encara feia falta més balastre per deixar-lo més ferm. (Les darreres notícies que ens han arribat són que l'únic tram en condicions és el que vàrem arreglar).

Anem per feina

La contractació dels mestres d'obra també va resultar més dura del que ens pensàvem. Havíem previst que cobrassin aproximadament el sou local d'un mestre d'escola, sense tenir en compte que a Guatemala els mestres estan pitjor pagats que ningú. Després de molt de regatejar vàrem contractar la feina de dos mestres d'obres per al conjunt de les latrines, la fossa sèptica i el pou filtrant, amb les canonades i arquetes, per 6000 quetzals (un quetzal equival a unes 23 pts). La comunitat aportava sis peons per a les feines d'excavació i moviment de terres, en torns de tres dies. Això també suposava alguns problemes: els peons entenien molt poc espanyol i els picapedrers ni parlaven llengua kiché ni mostraven gaire disposició a esforçar-se per fer-los entendre com havien de treballar. El cert és que els indígenes de Palacal varen fer feina de valent a l'hora de cavar terra i moure càrregues.

En el replanteig de tota l'obra hem comptat amb la col·laboració de dos arquitectes. Primer va ser en Sabino Elijondo, que fa feina a Palma per a la conselleria de turisme. Ell va fer el replantejament de les instal·lacions sanitàries: latrines, fosa sèptica i pou de filtratge; i després en Fernando Hevia, arquitecte municipal de Llodio, (Àlava), que va fer feina amb nosaltres durant dues setmanes, va haver de modificar el projecte de la pista fet per Mateu Carrió perquè vam veure que, si no, se'n anava tot el pressupost en formigó. Cal recordar que la petició inicial al fons va ser retallada en un milió aproximadament i d'aquí què

La pedra es collia en del riu, a uns 500 metres i en pendent

hagim hagut de fer molt d'equilibris amb els doblers. També ha fet feina amb nosaltres Salvador Bujalance, un ferrer de Palma que estava fent feina en un altre projecte amb Sabino a San Cristóbal de Alta Verapaz, a prop de Cobán, a unes 5 hores de Ciudad de Guatemala, cap al nord. Una vegada que va acabar la seva feina a San Cristóbal, ens va fer la feina de les portes i finestres dels sanitaris i va col·laborar amb Salvador Medina en la construcció de la pista.

La construcció de la pista de bàsquet va presentar la dificultat que el terreny on havia de ser construïda tenia un desnivell de prop de dos metres. Vàrem aprofitar el lloguer de la màquina «bulldozer» per anivellar-lo. La comunitat veïna de Sirij Alimaj també va voler aprofitar la vinguda de la màquina per anivellar el seu camp de futbol i ens en va fer la petició corresponent. Vàrem arribar a l'acord de pagar-los una tercera part de les hores de màquina que això suposaria.

L'escola i els mestres

Al cap de poc temps d'arribar a Palacal ens vàrem adonar que el fet que els mestres estiguin tan mal pagats (el sou d'un mestre es pot situar per davall de les 20.000 pts mensuals) té conseqüències molt importants sobre la qualitat de l'ensenyament: tots els mestres, o gairebé tots, han de dedicar les hores que els deixen les classes a completar el sou amb altres feines. Fins i tot en vàrem trobar un que, a més de mestre, venia gelats i feia de fotògraf, de forner, de picapedrer i d'electricista. L'atenció que poden dedicar a l'escola és gairebé nul·la, i no parlem del que es poden dedicar a renovar la seva pedagogia.

El tractament de les llengües crida l'atenció. La major part dels mestres són «ladinos», és a dir, mestissos entre els descendents d'espanyols i els indígenes, i no parlen les llengües maies. Expliquen, per tant, en una llengua que els alumnes

BAR RESTAURANT

Nova Direcció

CASA NAVAL

BETLEM (Colònia Sant Pere) Artà - Tel. 58 90 12

Especialitats:

Peix fresc (barca pròpia)
Marisc
Cuina Mallorquina

FESTES:

Noces
Comunions
Batejos
Despedides de fadrins, etc.

SERVEI DE: PISCINA I TENNIS

no coneixen. Els mestres de llengua indígena se solen limitar a explicar en la llengua maia corresponent el que volen que els alumnes facin en castellà. El resultat és que els alumnes surten de l'escola sense llegir ni escriure la seva llengua i, al mateix temps, amb un coneixement bastant rudimentari del castellà.

Els mestres de les escoles rurals indígenes no solen residir a les comunitats on fan feina. La seva implicació en la comunitat és molt baixa. Pel que fa a la població, l'alt índex d'absentisme escolar sembla producte d'una certa consciència que l'escola no els serveix per a gaire cosa. En vàrem tenir una prova un dia que vàrem començar a repartir material i vàrem veure que una classe amb uns vint alumnes aviat es va convertir en una classe de més de quaranta.

La comunitat

Tot aquest conjunt de circumstàncies ha determinat un cert canvi d'orientació de la nostra feina. Vàrem veure que era necessari fer feina directament amb la comunitat i els seus representants, en lloc de fer de l'escola el nostre contacte exclusiu. També hem volgut que del projecte se'n seguisin beneficis per al conjunt de la comunitat, i no només per als alumnes de l'escola. En aquest sentit, ha estat molt positiva la nostra col.laboració amb Diego Tambriz, secretari de la batlia municipal i president del «comité pro-mejoramiento» de Palacal, un comitè de persones disposades a dur endavant iniciatives per a la comunitat. Diego ha estat l'organitzador de la feina de la comunitat i s'ha constituït en el nostre enllaç principal amb la gent de Palacal. Ell mateix ens va posar en contacte amb ADERSO (Asociación para el Desarrollo Rural de Sololá), un grup entre cooperativa i ONG, dedicat a la producció cooperativa del cafè i als

Després es transportava a ma fins allà on es construïa la pista...

projectes de desenvolupament (conduccions d'aigua potable, repoblació forestal, capacitat de camperols, experimentació amb les diferents varietats de cafè, cursos de salut per a dones, etc.). Vàrem col.laborar amb ADERSO en l'anivellament del camp de futbol de Sirij Alimaj. ADERSO va posar un terç del preu de l'excavadora i va deixar a la comunitat a un interès del 3 % un altre terç. Dos dies després de passar l'excavadora la gent de la comunitat havia replantat amb gespa cada pam de terreny d'un camp que tenia més de 100 metres de llarg per 70 d'ample.

El secador de cafè

La comunitat de Palacal i ADERSO varen tenir la iniciativa d'utilitzar la pista de bàsquet per al procés de tractament del cafè. Quan el cafè es recol·lecta dels arbres, té l'aspecte d'una cirera. La major part dels indígenes el venen a un preu molt baix perquè no el poden tractar, però

la gent d'ADERSO ha començat a realitzar la primera fase del tractament, que consisteix a llevar-li la polpa a la cirera, netejar el pinyol per treure-li una mena de mel que té, i després assecat-lo al sol tres dies durant tres hores. Així s'obté l'anomenat cafè pergamí. Poder fer aquest tractament duplica les rendes dels agricultors que venen el cafè. El problema és que el cafè s'ha d'assecar sobre «patios» de ciment, i a les aldees no n'hi ha. Els membres d'ADERSO volen fer ara la transició cap a un cultiu ecològic del cafè. Estan en relació amb xarxes de comercialització europees especialitzades en aquest tipus de productes i hi veuen la possibilitat de garantir uns ingressos dignes per al seu futur.

A Palacal, ens vàrem plantejar, tots plegats, la possibilitat que la pista de bàsquet es fes servir com a secador de cafè durant tres o quatre mesos, que a més coincideixen en bona part amb les vacances escolars (novembre i desembre).

Miquel CALDENTY BISBAL
M^a. Angels RIBERA ALONSO

PSICÒLEGS

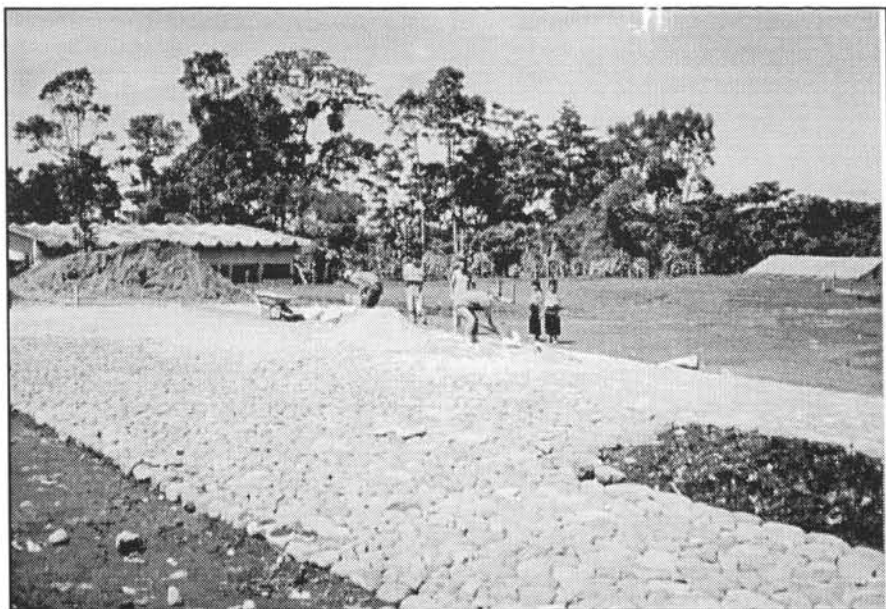
c/ Monserrat Blanes, 27-B Artà

per demanar cita amb antelació:
tel. 20 92 23

- Problemes de llenguatge
- Trastorns conductuals i afectius
- Estimulació primerenca
- Fracàs escolar
- Tècniques d'estudi
- Ansietat, depressió
- Orientació als pares

La idea va ser rebuda amb certes reticències per l'escola, però finalment els mestres i els representants de la comunitat varen estar d'acord en la idea que durant uns mesos la pista estigués al servei de la comunitat. L'escola també en pot rebre un benefici important: els usuaris del secador podrien pagar una quantitat amb la qual es podria mantenir el conjunt de les instal·lacions del projecte (pista, latrines i cuina). Es va acordar que ADERSO faria una proposta de gestió més concreta. Una solució com aquesta ha de permetre una implicació més gran de la comunitat en l'escola, mitjançant l'aportació i control d'una quantitat anual de doblers.

Pel que fa al desenvolupament de les obres, les latrines, que també funcionaran en part com a vestuari i dutxes de la pista esportiva, la fossa sèptica i les rases i els pous de filtratge ja estan llestes i a punt quan es publiqui aquest número de **Bellpuig**. La darrera notícia que tenim de la pista és que ja està col·locada gairebé tota la pedra dels fonaments i ara hi estan abocant la calç, abans de posar les planxes de formigó. Salvador Medina hi ha de ser fins dia 24 de setembre i necessita que li arribi la segona part de l'aportació del

Encaixar-la i mesclar-la amb calç i arena blanca per fer els fonaments que aguantaran el formigó.

Fons Mallorquí de Solidaritat (1.000.000 pts) per poder acabar aquesta obra i començar amb la cuina. Quan estàvem a punt d'acabar aquest informe ha arribat Salvador Bujalance amb les darreres fotografies de les obres i les factures que ens faltaven (algunes són duplicats dels originals que ens van robar amb una bossa quan tornàvem, al centre de Ciutat de Guatemala). Hem parlat amb el batle, Monserrat Santandreu i ens ha donat

seguretats que els doblers estaran a principis de setembre.

Aquesta segona partida de 1.000.000 de ptes ens serà lliurada una vegada que siguin justificades les despeses del primer milió concedit, així com la memòria i altres documents que les acreditin. El desglosament de les despeses el publicam segons el fax que Medina ens ha fet arribar, al qual hem afegit les que ja teníem nosaltres. (Vegeu-ho en quadre a part).

**Inauguració avui
dissabte dia 2
a l'horabaixa**

*Carrer Parres, 54
07570 - Artà, Mallorca
Tel. 83 68 30*

TALLER MECÀNIC, JOAQUIN ORTEGA

**Venda i reparació de
bicicletes, ciclomotors,
motos i automòbils**

carrer Na Caragol, 39-41 - Tel. 83 60 43 - Artà

CRISTALERIA ARTA

Les ofrece sus servicios en:

- * CRISTALES REDONDOS DE CAMILLA
- * DOBLE ACRISTALAMIENTO
- * CRISTALES DE SEGURIDAD Y TEMPLADOS
- * CRISTALES TALLADOS I BISELADOS
- * ENVARILLADOS Y EMPLOMADOS

- * METACRILATO
- * PECERAS A MEDIDA
- * LETREROS LUMINOSOS
- * CRISTALES COLORES

- * FALSOS TECHOS
- * MAMPARAS DE BAÑO
- * ENMARCACIÓN

Carrer Ciutat, 48-A Tel. 83 53 75

CONCEPTO	VALOR	
	QUETZALES	PESETAS
Arrendamiento de una excavadora	8550	
Compra de materiales de construcción	22009	
Compra de papel Bond	90	
Compra de vigas para el techo	805	
Pago parcial de Albañil (pista)	5000	
Pago total Albañil (Sanitarios)	6000	
Pago de servicios de transporte	900	
Compra de discos para comprar	22	
Compra de materiales de Construcción	7039	
Compra de Combustible	1550	
Compra de Combustible	114	
Valor fotocopias	21	
Material didactico en España		69641
Material didactico en Guatemala	604	
Esteras	2820	
Reparaciones de herramientas	20	
Combustible	1765	
Material deportivo		15560
TOTAL	57309	85201
Cambio en pesetas	57309*23 Pts	1331999
TOTAL PESETAS		1417200

Sobre el capítol de l'aportació de material escolar, el que vàrem dur a Guatemala amb nosaltres ja s'ha entregat a Palacal. Una part va ser donada a l'escola veïna de Tzucubal, tant pel fet que els mancava pràcticament de tot com per garantir les bones relacions amb una comunitat que mantenia amb Palacal una certa rivalitat. Les quaranta-tres caixes de llibres immaterials que es varen recollir entre l'Institut i les escoles d'Artà i Capdaperà varen arribar a Guatemala amb un contenidor que també contenia material aportat pel grup «Arenys Solidari» i per un grup de professors i alumnes de l'escola de Magisteri de Palma. Part del material servirà per als projectes de la biblioteca i el centre de recursos de Samayac, projectes gestionats per «Arenys Solidari» i que pretenen facilitar la tasca educativa a totes les escoles de Samayac, San Pablo i l'anomenat Sector 3 de la «Bocacosta», sector de deu escoles rurals, Palacal

Quan només falten les portes.

inclosa.

El nostre projecte incloïa l'aportació de material en llengua maia kiché com a

contribució a la tasca de culturització en les llengües autòctones. En llibreries de Ciudad de Guatemala vàrem poder

En el «pickup», el tot terreny, un dia que hi havia poca gent i es podien fer fotos

CARPINSA

Carpinteria en Aluminio y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

c/ Fray Junípero Serra, 7
tel. 83 54 78

07570 - Artà

- * **Technal**
- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

comprar per a la biblioteca algun mètode de kiché (per a adults) i també llibres mífics dels maies (Popol Wuj, Rabinal Achí i Chilam Balam). Vàrem trobar material escolar al departament del Ministeri d'Educació PRONEBI (Programa Nacional de Educación Bilingüe). Hi vàrem arreplegar fins a vuit caixes grosses (que ens varen cedir gratuïtament) de material, bàsicament llibres de text. Hem inventariat el material i hem sol·licitat rebre els textos que falten. També vàrem proposar als mestres fer servir com a material educatiu un setmanari amb format de diari, «El Regional», que es publica en castellà i amb algunes parts en mitja dotzenes de llengües indígenes, entre elles el kiché. La qüestió ha quedat pendent fins que arribi la segona part dels doblers.

Per acabar, i també parlant de doblers, hem ajudat la comunitat de Palacal (aportant sobretot el punt a favor que suposa una entitat europea interessada) a demanar una subvenció a un fons governamental de Guatemala (FONAPAZ) destinat a la reconstrucció de municipis considerats zones de conflicte. Si hem endevinat la teclapodrem acabar-ho tot segons les previsions. Si no,

D'esquerra a dreta Salvador Medina, Fernando Hevia i Diego Tambriz, el secretari auxiliar i coordinador enllaç amb la gent de la comunitat. Al fons «pickup» de Diego, i darrera les escoles noves i la casa de Diego

potser algun capítol del projecte inicial (la construcció d'una cuina escolar) haurà d'esperar.

Julen Adrián
Miquel Àngel Llauger

Nota:

No hem pogut publicar les fotos de les ecoles i els nins i nines perquè estan fetes en diapositives. Pensam poder-les publicar en pròxims números de Bellpuig.

CITROËN

Miquel Morey Ribot
Agent Oficial

Teller: Ada. Ferrocarril, 5
Exposició: Ciutat, 60
Tel. 83 61 20
Artà

EVASION

VISITAU LA NOSTRA EXPOSICIÓ

FIRA DEL DIA 10 DE SETEMBRE

VOS DESITJAM UNA BONA DIADA

Estafador

Dia 9 d'agost va ser detingut per la Guàrdia Civil un estafador que pretenia col·locar a una de les entitats bancàries d'Artà un euroxec robat. Quan l'empleat va observar unes irregularitats en els números impresos al xec, i recordant un avís policial que advertia que s'havia detectat una banda d'estafadors que utilitzava aquests recursos, va anunciar unes comprovacions.

L'estafador no va esperar més i va sortir de l'oficina. El mateix empleat el va perseguir i l'aconseguí aturar, ja fora de l'establiment. Alertada la Guàrdia Civil, se'n va fer càrrec.

Les investigacions posteriors varen permetre desmuntar la banda, formada per més altres persones que operaven per la zona.

TALLERS DE REPARACIONS
Miquel Jaume Ferragut
VENDA D'AUTOMOBILS
NOUS I USATS

Taller: Pl. Conqueridor, 9 - Mostrador: C. Nou, 18
 Tel. 83 63 01 - ARTÀ

ESTANC CAN CABRER

caça i pesca

Pau Cabrer Mestre
 Ant. Blanes, 30 tel. 83 60 94 - Artà

BAR- RESTAURANTE

CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
 c/ Ciutat, 19
07570 - Artà

- * Menú del dia
- * Tapes Variades
- * Cuina Mallorquina

JOYERIA

VIKY

RELOJERIA - PLATERIA

Fabricación Propia

Carrer Ciutat, 16
 Tel. 83 62 63
 Artà (Mallorca)

VII Festival de Música Clàssica

La setena edició del Festival de Música Clàssica Antoni Lliteras, ha finalitzat un estiu més i ara ja només ens queden records i sensacions que formen part del passat. Però el Festival és viu i ja estam avaluant aquesta edició pensant què es pot millorar per l'any que ve.

Caldria fer un parell d'observacions a detalls que crec que són molt importants; el primer, assenyalar que la puntualitat en l'arribada al concerts, uns vint minuts abans de l'hora prevista per part del públic, demostra un gran interès i representa una millora de comportament social en l'hàbit d'acudir a espectacles on quasi bé sempre s'arriba just de temps i això fa retardar el començament. El Festival, sorprenent a més d'un, va decidir tancar alguns dies les portes després de les 22 hores per també contribuir a mantenir aquest nivell seriós de qualitat. Això és un detall, però crec que diu molt més del que sembla. També aquest any ja es van consolidant les taquilles en alguns concerts i sempre es poden disposar d'unes despeses més nombroses, la qual cosa va en benefici de tots i sobretot del mateix Festival.

En l'aspecte musical vull destacar la sorpresa del nivell musical ofert pels nombrosos intèrprets mallorquins que han participat a aquesta edició. Quan ve un artista jo som el primer a conèixer de les seves qualitats, però crec que aquest any ens han ofert el millor d'ells mateixos essent jo el primer sorprès en algunes actuacions. De l'orquestra russa ja no diré res perquè és prou coneguda de tots la seva qualitat.

La veritat és que, personalment, m'enorgulleix molt la bona actuació dels artistes mallorquins perquè a més a més sempre ha estat una de les premisses principals del Festival i crec que d'una vegada s'ha demostrat que és pot fer molta música amb gent de per aquí. L'educació musical, comença a canviar, desgraciadament però, molt a poc a poc, i si és més seriosament per part dels dirigents polítics, podríem gaudir d'una pedrera més nombrosa i encara de molta més qualitat, però el temps ha de passar per bé o per mal i no hem de perdre l'esperança. Jo crec, de totes maneres, que l'estímul dels joves intèrprets de participar en diferents festivals de música i concerts, és encara un fet poc valorat i podria assegurar que la facilitat que hi ha cada vegada més de sortir a estudiar a fora i la intensa activitat de concerts, ha mogut fa uns anys la il·lusió de fer música dels joves que, cal recordar fa uns deu o quinze anys, vos puc assegurar, que a Mallorca no existia de cap banda i el món musical era molt gris.

Vagi doncs, tota la il·lusió pel futur i recordar-vos que en la novena edició, és a dir, l'any 1997, celebrarem el 250è aniversari de la

mort del músic d'Artà, Antoni Lliteras.

Josep Francesc Palou

L'ARTESANA

**Pastisseria i
Rebosteria
Mallorquina.
Serveis de
Baptismes,
Noces i Comunion.**

Av. Costa i Llobera, s/n. Tel. 835703
07570 Artà - Mallorca

RESTAURANT S'ESTACIÓ

- Especialitat en paelles i cuina mallorquina.
- Menjar per encàrrec.
- Berenars.
- Menú del dia

Av. Costa i Llobera, 3 - Artà 07570 (Mallorca)
Tel. 835985

Associació bonsai de Llevant

Als passats números de juliol, parlàvem dels estils dels bonsais i vérem els més clàssics i fàcils d'aconseguir. Tot i això ens en queden altres que amb el temps anirem mostrant.

Avui parlarem de les dimensions del bonsai, ja que aquesta és una de les característiques més importants per definir-lo. No oblidem que la paraula bonsai significa 'arbre dins cossiòl', però crec que mai no se'ns ocorrera dir bonsai a un arbre de 10 m sembrat dins un cossiòl. Per tant, determinades altures queden totalment descartades.

Les dimensions ens perme-
tran la classificació del bonsai per la seva altura. Es divideixen en quatre grups ben diferenciats:

- a) Mama bonsai o mini de menys de 15 cm d'alçada.
- b) Bonsai petit, d'entre 15 a 30 cm d'alçada.
- c) El Bonsai mitjà d'entre 30 a 60 cm d'alçada.
- d) El gran bonsai de més de 60 cm d'alçada.

En general, els més cultivats són, els petits i els mitjans, ja que el gran bonsai és, pel seu pes i dimensions, difícil de manejar, i el mama bonsai té l'inconvenient que, a causa de les reduïdes dimensions, costa molt aconseguir que totes les seves parts guardin el degut equilibri i proporcions.

L'observació en deteniment d'un bonsai, ens posarà en l'evidència que totes les parts des de les arrels fins a les

branques, passant per la soca i les fulles, presenta en conjunt un aspecte únic d'equilibri i harmonia. Per aconseguir-ho, el seu cuidador ha jugat amb la forma, la línia, la proporció i l'aparença de vellesa de l'arbre. Aconseguir aquest equilibri depèn d'una sèrie de factors com la localització i gruix de les branques, la distribució de les fulles i la situació de l'arbre dins els cossiòl, etc. Per tant, no hem de caure en la confusió del l'equilibri i la simetria, ja que rarament trobarem un bonsai simètric, en canvi tot bonsai serà el màxim d'equilibrat possible i per aconseguir-ho és imprescindible estudiar la distribució dels elements principals, per tal de treure'n el millor partit i aconseguir l'equilibri desitjat.

Si dibuixam la silueta molt esquematitzada de diferents

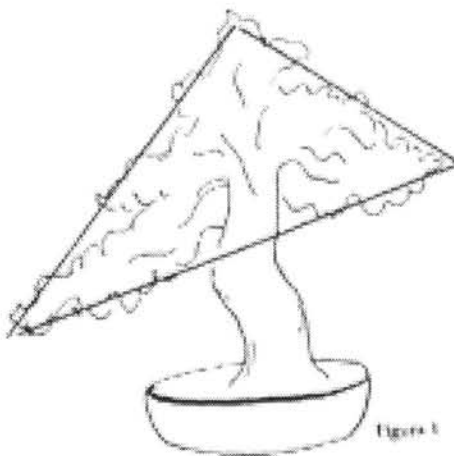

Figura 1

bonsais clàssics, ens adonarem que presenten un fet comú, i és que els diferents dibuixos sempre representen (com podem veure al dibuix representat a la figura), un triangle escaler. La raó la tenim en el disseny tradicional del bonsai, que està basat en la regla anomenada dels tres punts (la que segueixen les obres d'art clàssiques japoneses), segons la qual el punt més baix simbolitza la terra, el punt mig l'home i el més alt el cel.

El proper dia 10, dia de la Fira, als jardins de Na Batlessa, es farà una demostració de com un arbre de viver es pot transformar en un bonsai. La feina començarà devers les 10 del matí. Vos hi esperam.

Mateu Mascaró

ESTRUCTURAS

**Pídanos
presupuestos
sin compromiso**

C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

Club de la 3a Edat**Deu anys de vida del club, viscuts per un soci fundador (II).**

Dia 23 de juliol de 1987 hi hagué eleccions per renovar la junta directiva del club. Es presentaren 17 candidats i elegiren els següents:

President.- Israel Sánchez

Vice-President.- Damià Vicens

Secretari.- Gabriel Massanet

Tresorer .- Josep Jaume

Vocals: Maria Campins, Joan Lliteras, Margalida Espinosa, Magdalena Massanet, Joan Ferragut, Miquel Sintes, Miquel Riera i Miquel Ginard.

El dia 7 de setembre del mateix any, hi hagué modificació a la junta directiva, i com que no es presentaren candidats, es va designar secretaria a Maria Campins, que succeïa en Gabriel Massanet que havia dimitit, i la vocalia de Maria Campins va ser coberta per Joan Alzamora.

Dia 18 d'abril de 1991 hi hagué assemblea general i convocatòria d'eleccions per renovació de la Junta directiva, però l'opinió general dels socis

va ser de no fer eleccions i que continuàs la mateixa Junta existent. Així mateix, la vocal Magdalena Massanet va dimitir per motius de salut i la junta va continuar amb un vocal menys fins el dia 20 de juny de 1993 en què va acabar el seu mandat.

Dia 20 de juny de 1993 hi va tornar haver eleccions per formar nova Junta Directiva. Es presentaren 18 candidats i sortiren elegits els següents:

President : Israel Sánchez

Vice-President: Damià Vicens

Secretari : Maria Campins

Tresorer : Josep Jaume

Vocals: Joan Ferragut, Miquel Ginard, M. Lourdes Gil, Joan Lliteras, Margalida Espinosa,

Antònia Lliteras, Miquel Riera i Llorenç Rayó.

El dia 7 de maig de 1995 tengué lloc l'Assemblea General de socis i es va acordar celebrar eleccions per renovar la Junta Directiva que acabava el mandat actual. S'acordà també el període del 10 al 28 de maig per presentació de candidats i dia 18 de juny celebrar les eleccions. Dia 28 de maig solsament s'havien presentat 5 candidats i es varen suspendre les eleccions esperant una altra convocatòria dels socis en Assemblea General i proposar unes altres dates per celebrar les eleccions.

(Continuarà).

CASA BOTELLA

(Fundada año 1954)

Batlessa, 25
ARTÀ

**VOS DESITJAM BONA FIRA I
VOS CONVIDAM A VISITAR LA
NOSTRA TENDA ON HI
TROBAREU ELS MILLORS
PRODUCTES I ALS MÉS
BONS PREUS.
MOLTS D'ANYS**

Si desea una buena
construcción para su vivienda
pida información a:

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO
GUERRERO**

C/ Bonaire, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

**Excavaciones
SEBASTIAN SASTRE**
EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

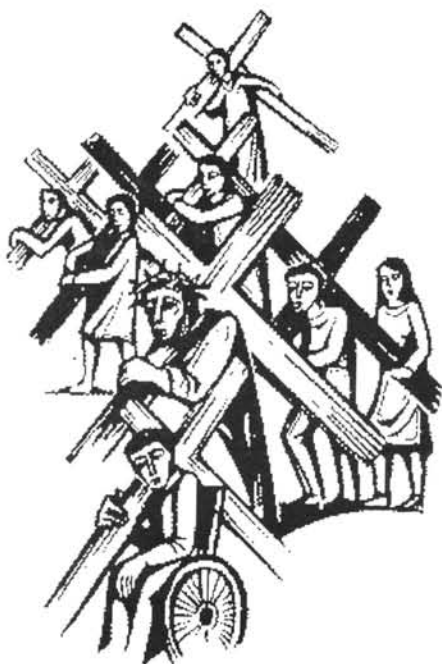
La Paraula de Déu

Diumenge 3 de setembre: Lluç 14, 1.7-14. Tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.

La humilitat i la gratuïtat en l'estimació, són dues actituds que també ens costen avui. Però són fonamentals per construir el Regne de Déu. Les categories, el prestigi, l'elitisme, els primers llocs, tenen poca relació -gens!- amb un Regne de germans, on el servei i l'estimació són marca de la casa. Un Regne on un és més feliç com manco pot rentabilitzar a favor seu el que fa pels altres.

Un altre cop el banquet, -la festa- simbolitza el Regnat de Déu. En aquest Regnat si hi ha un lloc millor serà pel darrer, pel més petit. Estranya i atractiva proposta de felicitat!

Diumenge 10 de setembre: Lluç 14, 25-33. Ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.

Els qui segueixen Jesús i caminen amb Ell cap a Jerusalem són molts. Per evitar el fàcil entusiasme i el conseqüent desengany Jesús posa ben a les clares la condició del vertader seguiment: «preferir-lo» a Ell per damunt totes les coses; «prendre la seva creu» i «renunciar a tots els béns».

El cristià no és algú que s'ha definit per una doctrina, per una ideologia o uns principis; ni tan sols per un comportament. Cristià és el qui s'ha deixat envair per l'amor. La creu del cristià és la Creu de l'amor. Les altres creus no tenen sentit, no tenen res que veure, com a tals, amb la creu de Crist.

Per seguir Jesús, cal una decisió personal. Malgrat la nostra resposta sigui tímida o insegura, Ell segueix seduïnt i convidant. Sense amagar-nos -tampoc avui- el risc i les exigències del seu seguiment.

Diumenge 17 de setembre: Lluç 15, 1-32. Al cel hi haurà alegria per un sol pecador convertit

El capítol quinze de Lluç ens presenta tres paràboles inoblidables: l'ovella perduda, la moneda perduda, i el fill pròdig. Tres paràboles que ens mostren com és el cor de Déu.

Jesús assegut a taula amb els publicans, amb els pecadors, amb els «dolents», romp els esquemes dels fariseus, tan aferrats al compliment extern de la llei. No saben

que Déu està interessat per la felicitat i l'alegria dels homes i les dones, els seus fills.

Jesús es dirigeix als «bons» per dir-los que estan equivocats; que Déu no és un jutge malsofrit, llunyà i zelós. La justícia de Déu consisteix en estar amb els humiliats i despreciats. La seva grandesa és la grandesa de l'amor gratuït, immens, que arriba a tots sense excloure ningú i que sempre perdona. Que Déu és alegre i que comparteix la seva joia amb tothom. Que és el Déu de la misericòrdia. Els qui creuen en Ell es tornen misericordiosos: acullen i estimen sense distinció i es preocupen dels qui pateixen necessitat o marginació.

La fira: per la pau

Per la pau, què podem fer? El grup de missions es proposa suscitar una reflexió, una pregària i una ofrena per la pau a l'Ex-Yugoslàvia. A la fira, es sol·licitarà una llimosna amb aquesta finalitat. Es vendran entrepans, gelats i camisetes. Farem arribar la nostra aportació per mitjà de Càritas.

Pre - matrimonial

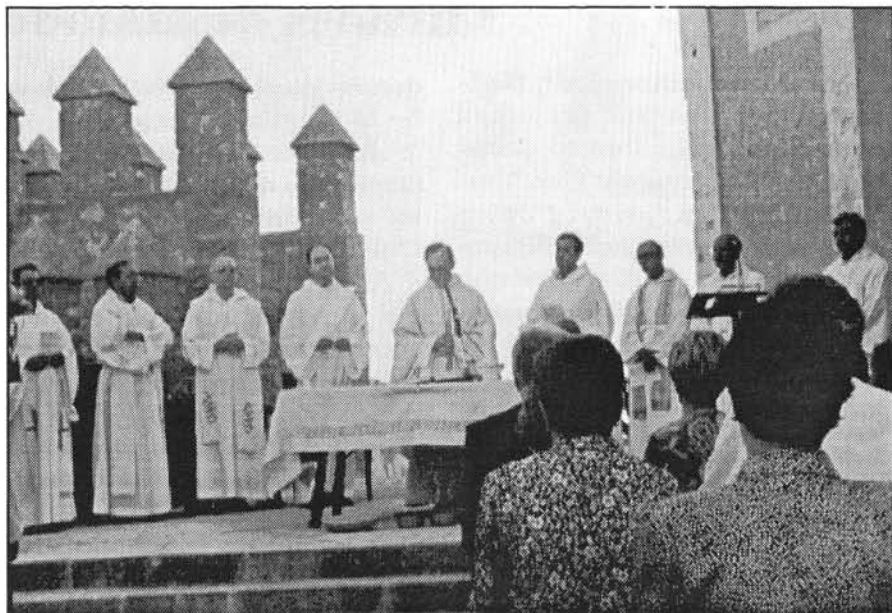
Les dates dels cursos pre-matrimonials d'aquest nou curs que començam són les següents:

- 16 - 20 d'octubre
- 20 - 25 novembre
- 29 gener - 2 febrer
- 11 - 15 març

3 vespres de formació

Ho varem parlar al final del curs passat. Per començar el nou curs, farem uns vespres de formació. Per posar apunt les piles. Ens espera un curs en què haurem d'enllestir la nostra participació en el Sínode. Encara no hi ha fixades les dates.

Les festes de Sant Salvador

Amb bona participació del poble de Déu, es varen celebrar les festes de Sant Salvador a la parròquia i a l'explanada del Santuari. La presència i la paraula de Mn. rafel Umbert ens va ajudar a conèixer, viure i expressar el sentit històric, popular, religiós de la nostra festa patronal. No hi mancaren els preveres artanencs, -seculars i religiosos- i els relacionats amb el nostre poble. La iniciativa de portar la imatge de la mare de Déu entre quatre persones va ser ben acollida. Una bona idea dels nous donats.

Moviment Parroquial

Han rebut el Baptisme:

Diumenge 23 de juliol:

Miquel Torres Negre, fill d'Antoni i Maria

Miquel Vives Hernández, fill de Bartomeu i Carme

Diumenge 27 d'agost:

Catalina González Romero, filla de Pere i Maria del Carme

Enric Mas Nicolau, fill d'Enric i Coloma

Han fet la primera Comunió:

Joan Garcias Ladària, dia 24 de juliol.

Pere Garcias Ladària, dia 24 de juliol.

Miquel Esteva Villalonga, dia 25 de juliol.

Coloma Mas Nicolau, el Diumenge 27 d'agost.

Han celebrat el Sagrament del Matrimoni:

Pere Mayol Bauzà amb Rita Lliteras Vida, dia 29 de juliol.

Joan Romero Grillo amb Joana Maria Giménez Pérez, dia 19 d'agost.

Miquel Massanet Ginard amb Bàrbara Palou Lliteras, dia 20 d'agost.

Hem pregat pels difunts:

Maria Roca febrer, de 88 anys, viuda (+30 de juny).

Catalina Esteva Sureda, de 77 anys, fadrina (+3 de juliol).

Aina Ferrer Carrió, de 96 anys, fadrina, (+4 de juliol).

Bàrbara Danús Dalmau, de 83 anys, viuda, (+4 de juliol).

Maria Massanet Canet, de 76 anys, casada (+9 de juliol).

Maria Olvido Cortés la Torre, de 71 anys, viuda (14 de juliol).

Miquel Gelabert Ginard, de 78 anys, viudo, (+20 de juliol).

Zelika Sopianac, de 82 anys, casada, (+28 de juliol).

Bàrbara Orell Sansó, de 80 anys, viuda (+4 d'agost).

Margalida Tous Tous, de 69 anys, casada (+5 d'agost).

Francisca Bisquerra Roig, de 86 anys, viuda (+8 d'agost).

Margalida Pons Sancho, de 87 anys, viuda (+9 d'agost).

Maria Femenias Bauzà, de 76 anys, viuda (+17 d'agost).

Pere Obrador Servera, de 60 anys, casat (+21 d'agost).

Antònia Sard Vives, de 87 anys, viuda (+28 d'agost).

Francisca Vives Negre, de 88 anys, viuda (+28 d'agost).

Mirades devaluadores

Al darrer editorial de **Bellpuig**, després de fer unes consideracions sobre el daltabaix del ex-president Cañellas, l'editorialista arriba, entre d'altres, a la conclusió de que IU, Esquerra Unida, al igual que la resta de partits d'àmbit estatal, té una mirada devaluada de les Balears, i com a prova de tal judici recorda unes declaracions del senyor Anguita, que el passat més de maig a la sortida d'un acte electoral va reconèixer a un entrevistador que no tenia notícia de la corrupció a Balears.

Una revista habitualment ben informada com **Bellpuig**, no pot desconèixer que bona part de la campanya electoral de Esquerra Unida tant a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears com a l'Ajuntament de Palma ha estat centrada en la denúncia de casos com el del túnel de Sóller, Brokerval o Bon Sosec; i que el cap de llista Eberhard Grosske durant el mitin anterior a les declaracions d'Anguita, fins i tot va profetitzar una evolució a la càntabra del afare del túnel de Sóller (què encara no està descartada) i va insistir una vegada més en les seves

denúncies al periodista que li va fer la pregunta a Anguita.

Ja abans de començar la campanya electoral resulta que va ser precisament Esquerra Unida qui va a presentar el 11 d'Abril d'enguany la denúncia per prevaricació continuada contra el president del govern balear i tots els seus membres per la concessió de l'obra del Túnel de Sóller i les successives pròrrogues que han estat concedides a aquesta obra, que va ser el detonant de l'escàndol. EU també està personada en el sumari sobre el cas Brokerval del Jutjat nº1 de Palma.

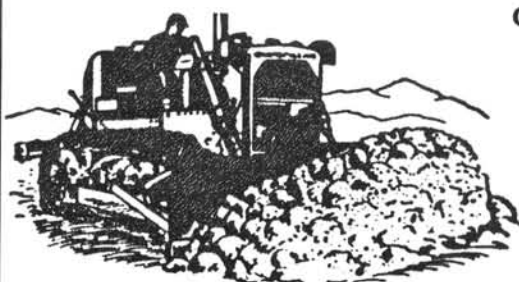
D'aquest cas es poden treure moltes conclusions, però no la manca d'autonomia de EU de Balears respecte de la Federació de IU a l'hora de prendre decisions. D'altra banda tal i com està el pati demanar-li a qualsevol dirigent polític estatal la lliçó completa de totes les corrupcions que surten en cada comunitat autònoma, (que podem completar també amb les de les institucions locals...) és condemnar-los a un suspens immediat. Fins i tot la llista de reis gots era limitada.

De les declaracions d'Anguita només es pot deduir que en maig no sabia què passava amb els casos de corrupció a Mallorca; de les accions de EU sobre aquests temes es pot dir que sí que en saviem, actuàvem i les hem denunciat fins on hem pogut; i de l'editorial de **Bellpuig** que no ha evaluat tota aquesta informació amb l'equitat necessària a l'hora de fer un editorial.

Margalida Thomàs Andreu
Parlamentaria d'Esquerra Unida al Parlament de les Illes Balears

DNI 41.398.529.
C/Sindicat, 74, 1º

(Aquest escrit de rèplica a l'editorial publicat en el número anterior ens ha estat remès per a la seva publicació. No cal dir que **Bellpuig** l'acull amb tot el respecte i sense la més mínima reticència. No hem cregut oportú de treure'l a les pàgines d'editorials, com desitjava la comunicant, ja que tindrà la mateixa difusió a les pàgines de col.laboracions)

CONSTRUCCIONES

EXCAVACIONES

DESMONTES

PLANTA DE AGLOMERADO

ASFALTOS

CANtera DE ÁRIDOS PROPIA

AGLOMERADO

ALQUILER MÁQUINAS

COEXA, S.A.

DELEGACIÓN EN CALA RAJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel. 56 37 48

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGÓN PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà - Alcúdia, km 4
tel. 83 56 88 Fax: 56 52 67

Polèmica en torn al nou port

Tots els possibles temes d'informació d'aquest estiu (festes de Sant Roc, organitzades pel Centre Cultural, obertura del bar Sa Punta i la protesta de l'associació de veïnats de S'Estanyol per l'aparcament restringit de la zona, les passes que va donant la comissió pro-orgue), han quedat eclipsats per la gran moguda que hi ha hagut aquesta darrera mesada en torn al tema de l'ampliació del port. Aquest punt ha sembrat la divisió d'opinions entre els qui estan a favor del projecte actual i els qui voldrien l'ampliació d'una altra manera.

A la Colònia no es recorda que mai hi hagi hagut tantes manifestacions ni preses de postura en cap altra qüestió ni quan es pretenia urbanitzar Sa Canova amb el nom de Ravenna, ni amb motiu d'unes eleccions, ni tan sols quan es va fer l'actualització del cadastre que s'augmentaren desmesuradament les taxes dels impostos. No. Aquesta vegada l'olla ha bullit com mai.

Escoltades les dues parts, cadascú defensant els seus punts de vista, una i altra tenen les seves raons, raons que en un país democràtic com el nostre tothom té dret a exposar i manifestar, sempre però des del diàleg intel·ligent i respectuós, sempre escoltant l'altra part; un diàleg que parteix d'uns motius pensats i sospesats i no des dels sentiments, la ràbia o la imposició perquè aleshores les preses de postura són viscerales i quan s'entra en aquest terreny sempre hi ha el

perill de desvirtuar les coses i crear enfrontaments.

Que la plataforma contrària al macroport faci una festa i una recollida de firmes em sembla bé. Que els qui opinen el contrari posin pancartes i organitzin una contramanifestació em pareix igualment bé. Però les pintades al mur del port en un i altra sentit demostren una posició incívica per una i altra part que fan empegueir als qui encara els resten dos dits de vergonya.

Els comentaris fets a darrera, sense donar la cara, o interpretant malament els escrits a la premsa o els col·loquis a la ràdio, només fan sembrar jull i embullar més la troca de fil que ja està ben anuada.

Els qui no volen el moll nou tal com està dissenyat afirmen que aquest macroport està totalment desproporcionat a les necessitats actuals de la Colònia. Estan d'acord que s'ha d'ampliar però no d'una forma descomunal perquè això farà perdre l'encant i la tranquil·litat de la que ara gaudeix la Colònia i el nostre poble es convertirà en un punt turístic com molts altres i que no tindrà l'atractiu que avui encara conserva.

Els membres de la plataforma anti-macroport diuen que el que es farà no serà una ampliació del port actual -argument que s'ha posat a la sol·licitud oficial- sinó una destrucció total del que ara tenim i que aquesta causarà un gran impacte ambiental al nostre litoral.

Per altra banda, diuen, la platja

(A. Genovart)

tan prop del moll es veurà embrutida per l'oli i altres vertits dels iots que contaminaran les nostres aigües.

Els coloniers defensors del port nou veuen en ell una font de progrés, un bon futur i llocs de feina, factors que ajudaran a augmentar l'economia local.

Els qui volen el port nou tenen clar que aquesta decisió l'han de prendre els coloniers i no els qui vénen de fora; així ho expressaven en les pancartes exhibides el passat 25 d'agost: «Sí al puerto, el futuro para sus habitantes, no para sus veraneantes» o també «Els coloniers volem moll, les mides les prendrem noltros».

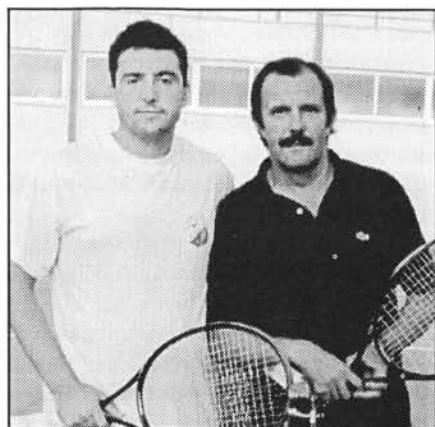
Per altra banda els defensors del port nou diuen que ara no és el moment de moure aquesta revolta; que fa molt de temps que ja se sabia que aquest projecte tirava endavant ja que l'Ajuntament l'aprovà el seu dia.

Ara sembla que el qui té la darrera paraula -comprometedora paraula- és l'Ajuntament el qual en principi ja és donava per satisfet d'haver reduït de 800 llocs d'amarrament del projecte inicial als 300 actuals. Veurem la balança cap on s'inclinirà.

Finalment, sembla, (i ho escric entre parèntesi), que els especuladors, els aprofitats de sempre, els qui pensen amb Déu sap quins projectes, són els que fins ara han restat muts i s'han mantingut fora del joc fregant-se les mans mentre els promotors i detractors del nou port bullien les seves postures cadascú dins la seva pròpia olla.

Esperem que el seny, el respecte i el diàleg ajudin a mantenir la unitat i l'harmonia que sempre hi ha hagut entre els coloniers, qualitats aquestes que no podem perdre perquè estam «condemnats» uns i altres a topar-nos cada dia pel carrer i ho hem de poder fer tots amb la cara ben alta.

Tennis

Bartomeu Gili, vencedor del Torneig de Tennis

En una final molt disputada entre els dos finalistes del Torneig de Tennis que s'havia disputat en les setmanes prèvies a les festes, Bartomeu Gili Nadal va vèncer a la final el seu contrincant, Joan Serra Sureda. A la fotografia els veim just abans d'iniciar la partida decisiva.

Columbofília

El Club Columbòfil prepara l'acte de repartiment de premis i trofeus de la passada campanya 1994/95.

Com ja ve essent habitual per aquestes dates, l'afició columbòfila local ha començat els preparatius per a la celebració tradicional de la festa, ja

Equip de l'Almudaina, vencedor del Torneig Sant Salvador 1995

Futbol sala

Sanimetal, guanyador del Torneig Sant Salvador 1995

Després d'una clara victòria per 6 a 1 sobre l'Almudaina, el conjunt del Sanimetal es va proclamar vencedor del Torneig Sant Salvador que s'ha jugat en els darrers mesos al polisportiu de Na Caragol.

Una vegada més aquests dos equips es trobaven a una final però aquest cop el Sanimetal no es va deixar sorprendre i, plantejant un partit molt seriós en defensa, no va donar opció a l'Almudaina. Així doncs, revenja consumada del Sanimetal. És d'esperar que tenguí resposta per part de l'Almudaina en el proper torneig d'hivern ja que els resultats d'aquest any els acredita com a favorits per disputar la pròxima final.

esperada, de repartiment de premis i trofeus, acte que molt probablement es dugui a terme el proper mes d'octubre.

A continuació donarem notícia de la Classificació General Absoluta Final de la Temporada 1994/95.

Classificació General

1. Sebastià Ginard,	335 punts
2. Tomeu Ginard,	325 «
3. Guillem Vives,	291 «
4. Andreu Escanelles,	201 «
5. Josep Bauçà,	188 «
6. Francesc Lliteres,	141 «
7. Joan Terrassa,	121 «
8. Joan Ferriol,	90 «
9. Llorenç Mestre,	83 «
10. M ^a Antònia Riera,	60 «
11. Arturo Nicolau,	56 «
12. Joan Llabrés,	54 «
13. Xavier Conesa,	50 «
14. Pere Ginard Sureda,	44 «
15. C. P. Na Caragol,	43 «
16. Toni Pinzo,	2 «
17. Toni Salom,	- «
18. Gabriel Ferrer,	- «

Campionat Social 1994/95

1. Sebastià Ginard
2. Tomeu Ginard
3. Guillem Vives

Concurs Terrestre

1. Xavier Conesa

General Eivissa

1. Josep Bauçà

General Velocitats

1. Tomeu Ginard

General Fons

1. Sebastià Ginard

Colom més ràpid

Andreu Escanelles

Colom més viatjat

Sebastià Ginard

Campió Juvenil

Francesc Lliteres

Tomeu Ginard

Ciclisme

El passat dia 7 d'agost es va disputar el tradicional circuit de Sant Salvador amb motiu de les festes patronals. El programa contemplava tres proves per a les distintes categories de ciclisme.

La primera carrera fou per la categoria de Socials, que va començar a les 16,00 h., amb la participació de 38 ciclistes i amb un recorregut de 20 voltes, que de principi fins al final fou dominada pel corredor Arnau Comas (CC. Sancelles), el qual es va imposar en tres dels quatre esprints bonificables. El segon fou el corredor Bartomeu Vives (Meam si Torn) i el tercer lloc va ser per Guillem Quetglas (CC. Maria).

Seguidament, a les 17,00 h., donaren sortida als Cadets, que també tingueren un recorregut de 20 voltes al circuit, amb la participació del corredor local Lluís Ferrer, enrolat en la AC Sineu. La prova va discórrer tranquil·la fins a la meitat del recorregut quan s'escapà en Palomino (CC Indioteria), que va arribar en solitari a la línia de meta, adjudicant-se merescudament la victòria. Lluís Ferrer va acabar a la cinquena posició.

A les 18,00 h., es va disputar la carrera estel·lar per a Aficionats sobre una distància de 50 voltes. Abans de l'inici es va fer un homenatge a Miquel Alzamora per la consecució del Campionat d'Espanya de Puntuació. Se li va fer un obsequi en plaques commemoratives per part de l'Ajuntament d'Artà i d'un rellotge per part del CC. Artanense.

En aquesta ocasió en Miquel defensava el maillot de la Selecció Espanyola de Pista, a les ordres d'Antoni Cerdà i que fou acompanyat

Miquel Alzamora va rebre distincions de l'Ajuntament i del C. C. Artanenc.

per altres tres ciclistes pertanyents a dita Selecció.

La carrera es va iniciar sota un fort ritme per la quantitat de primes anunciades ja des del principi de carrera, que va provocar una rompuda inicial del grup, comandant la cursa a partir de la segona volta en Joan Horrach (CC. Maria), que reprendria volta a la resta en una ocasió.

Per una altra part, es produïren diversos atacs per part d'en Miquel Alzamora que, incomprensiblement, eren neutralitzats per l'equip Gomila, sense donar-li cap ajuda per neutralitzar l'escapada.

Ressaltem el flux paper realitzat pels seus companys de Selecció ja que cap d'ells aconseguí acabar la cursa provocant la decepció del nombrós públic assistent en aquesta edició del Circuit, privant en Miquel Alzamora

de lluitar per a la victòria absoluta.

La classificació final quedaria de la següent manera:

1. Joan Horrach (CC. Maria).
2. Jorge Gracia (CC. Gomila).
3. Bartomeu Amengual (CC. Gomila).
4. Miquel Alzamora (S. Espanyola).

Cal esmentar la gran carrera que va realitzar Antoni Amorós (Meam si Torn), fill de Bartomeu Amorós, que participà sense equip acabant a la vuitena posició.

Ressaltar les quantitats en metàl·lic, entre premis i primes, disputades entre les distintes categories que varen superar les 200.000 ptes.

Destacar el perfecte control efectuat per la Policia Local, salvaguardant la seguretat dels ciclistes en tot el circuit.

CARPINTERIA SANCHO

**MUEBLES DE COCINA Y BAÑO
DOBLE ACRISTALAMIENTO
HERMETICO**

C/. Ciutat, 63 - 07570 - ARTÀ
Tel. 83 55 83

Clàssics - Novetats - Importació

TEIXITS LLEVANT

Plaça Barcelona, 2
Tel. 457078

(Davant l'Estadi Lluís Sitjar. Bus nº 8).
Palma de Mallorca

**ATENCIÓ ESPECIAL ALS
ARTANENCS**

Bàsquet

Campus de bàsquet.

El dia 30 de juny va tenir lloc l'acabament del segon torn del Campus de bàsquet que havia començat el dilluns dia 24. En aquests dos torns hi han participat nombrosos jugadors i jugadores del Club E. Sant Salvador que a més de poder millorar les seves condicions tècniques, també han pogut fer nous amics de tot Mallorca.

Partit de festes.

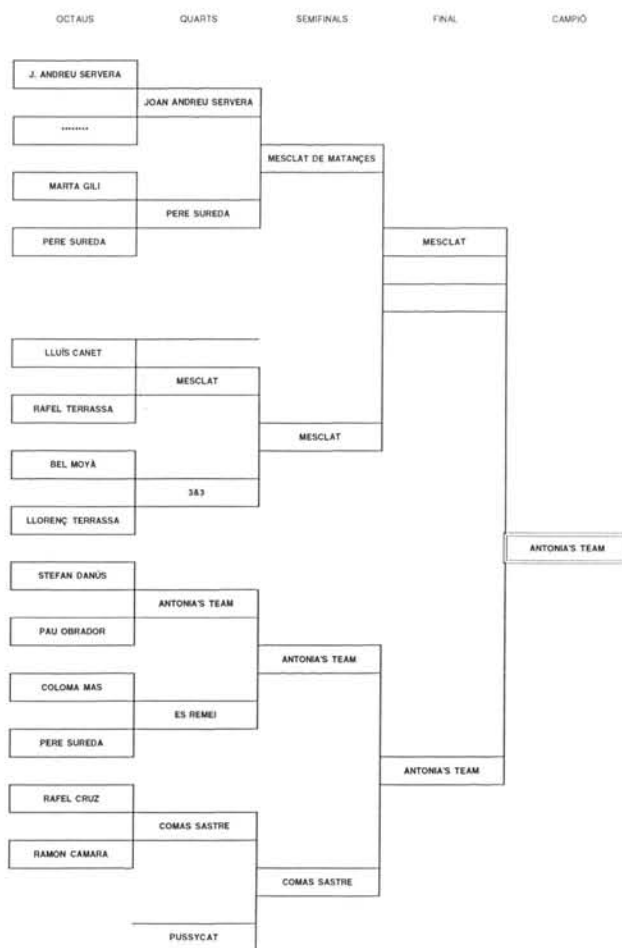
El dijous dia 3 a les 19.00 hores en el Polisportiu de Na Caragol i veient que hi va haver molt de jugadors júnior del Club gironí del VALVI, és va pensar fer un partit entre aquest equip i una selecció artanenca formada sobretot per jugadors de l'equip júnior. El resultat va ser de 64 a 96, el tanteig va ser el de menys, si a la primera part l'equip artanenc va resistir, a la segona va ser una desfeta. De l'equip gironí s'ha de dir que és un equip molt ràpid, amb jugadors de molta qualitat, i que a la segona part, davant la desfeta de l'equip artanenc, varen donar un bon espectacle.

3x3

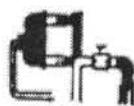
El divendres, se va fer la segona edició d'aquest torneig de bàsquet 3x3, la modalitat de 3x3 consisteix que el joc tan sols es juga a una cistella i els equips estan formats per 5 jugadors, que no més en poden tenir tres en pista, la resta de normes, s'enumeraven en el passat número d'aquesta mateixa revista. El torneig es va dividir en 4 categories la infantil-cadet femení, que va estar formada pels equips (N.P.I., DOIS i NO RES), la categoria infantil-cadet femení, va estar formada pels següents equips (AL·LOTS I SOJAS, TOTESPOT, JORDANS i ARTANENCS I SERVERINS), la categoria júnior sènior

Un moment de les activitats del Campus

femení, va estar formada pels equips (GRUP LA ONCE, E Q U I P O BANESTO, GROP i ARCS I PERSIANES), mentre que la categoria júnior sènior masculí, va ser la més nombrosa, va estar formada per

**ELECTRO
HIDRAULICA, S.A.**

Pº Ferrocarril, s/n. Tels. 552424-
843053-07500 MANACOR
Autovia Juan Carlos I, s/n. Tel.
563655 - CAPDEPERA

**INSTALACIONES ELECTRICAS
INDUSTRIALES, DOMÉSTICAS
Y RURALES.**

Bombas sumergibles **PLEUGER**
Distribuidor exclusivo para Mallorca.

A B S, Bombas agua residual.
Distribuidor para Mallorca.

15 equips, que se varen dividir en 4 grups, aquests varen ser al grup A (*MESCLAT DE MATANÇES, BOMBERS, GRANOTS AMB CANTIMPLORA i ES-BUGAFESTES*), al grup B (*PENYES I MACS, NO RÈS, ANTONIA'S TEAM i 3&3*) al grup C (*BÀSQUET SANT LLORENÇ, MESCLAT, HAVANA CLUB i CURRUPIPIS*) i per acabar al grup D va estar format pels equips (*PUSSYCAT, ES REMEI i COMAS SASTRE*). La categoria infantil-cadet femení el torneig es va disputar a doble volta i els dos primers classificats, que varen ser els equip *NO RES - N.P.I.*, guanyant l'equip *NO RES* per un resultat de 40 a 14. L'equip guanyador estava format per les següents jugadores: M^a. A. Nicolau, I. Cabrer, M.R. Canto, M. del Mar López i M. Mesquida.

La categoria infantil-cadet masculí el torneig es va disputar a una volta per poder fer la classificació, després es varen disputar les semifinals entre els equips *ARTANENCs i SERVERINS i JORDANS i AL-IOTS i SOPEs i TOTESPORT*, passant a la gran final els equips *ARTANENCs i SERVERINS i AL-LOTS i SOPEs*, guanyant l'equip *ARTANENCs i SERVERINS* per un resultat de 19 a 14. L'equip guanyador estava format pels següents jugadors: J. Rigo, J.M. Ojeda, A.J. Klausmann, D. Sastre i P. Morey.

La categoria júnior-sènior femení el torneig es va disputar a una volta per poder fer la classificació, després es varen disputar les semifinals entre els equips *ARCS i PERSIANES i GRUPO ONCE i GROP i EQUIPO BANESTO*, passant a la gran final els equips *ARCS i PERSIANES i GROP*, guanyant l'equip *ARCS i PERSIANES* per un resultat de 19 a 14. L'equip guanyador estava format per les següents jugadores: M.M. Ginard, C. Tous, M. Llabata, X. Alguer, C. Tort.

La categoria júnior-sènior masculí, pel gran número d'equips, se va haver de

dividir en quatre grups abans indicats, que varen disputar un lliga entre ells, d'aquí va sortir la taula que podeu veure. Després i com podeu veure a la taula annexa, es varen disputar les semifinals entre els equips *MESCLAT DE MATANÇES i MESCLAT i ANTONIA'S TEAM i COMAS SASTRE*, passant a la gran final els equips *MESCLAT i ANTONIA'S TEAM*, guanyant l'equip *ANTONIA'S TEAM* per un resultat de 30 a 24. L'equip guanyador estava format pels següents jugadors: A. Sitges, G. Bravo, A. Bravo, J. Escanellas, S. Prieto.

Aquest torneig pareix que cada any va agafant bastant de força i són molt els equips de fora poble que vénen a jugar a Artà. Esperem que aquest II torneig hagi estat una manera de consolidar aquesta modalitat de bàsquet, bastant espectacular, a Artà.

De la pròxima temporada.

De moment ja podem anunciar que hauran començat els entrenaments de tots els equips d'aquest Club de bàsquet, que aquest any tindrà novetats i molt importants.

La bona serà que Artà i per primera vegada en la seva història, es muntarà un equip infantil masculí, categoria formada per al-lots entre els 12 i 13 anys, que seran entrenats per R. Carrió i B. Nicolau.

La dolenta seria que l'equip sènior masculí del SANIMETAL desapareixerà de la competició de provincial per falta de jugadors, de moment, i esperem que l'any que ve, es pugui tornar veure aquest equip els diumenges al matí.

Els altres equips base del Club, seran l'infantil femení que seran entrenats per M. Ginard i M. Garau, el cadet masculí seran entrenat per P. Vaquer i M. Galan i el cadet femení per M. Ginard.

Dels altres equips, poden dir que el júnior femení estarà format per les jugadores, S. Obrador, M. Pallicer, M.

Llabata, M.M. Ginard, C. Tous, C. Santandreu, C. Sancho, B. Danús, M. G. Amoros, C. Alzamora, M.B. Ginard i que seran entrenades per M. Hernández, C. López i K. Esteva, de moment, el grup en què estan incloses aquestes jugadores, és el grup B d'aquesta categoria. L'altre equip serà el júnior masculí, que aquest any estarà formats per els següents jugadors, S. Carrió, J. Cabrer, J. Cabrer, B. Dalmau, A. Gaya, B. Cursach, R. Garau, J. Pastor i R. Melis, que seran entrenats per B. Santandreu i B. Miralles, aquest equip jugarà al mateix grup de l'any passat, després d'haver renunciat a la plaça que tenia al grup A. I per acabar, l'equip insígnia del Club serà el sènior femení, un equip que l'any passat jugava a la segona divisió, i que pels resultats va tornar a davallar al grup de provincial. Aquest any l'equip estarà format per M. Garau, F. Tous, M. Galmes, A. Gelabert, A. Santandreu, M. Ginard, M. Balaguer, A. Bauzá, C. López, V. Lorenzo i B. Lorenzo i que seran entrenades per ANI, una ex-jugadora d'aquest mateix equip. Des d'aquestes pàgines volen desitjar la millor sort a tots els equips.

Altres notícies.

Ens queda parlar dels jugadors artanencs que jugaran a altres clubs aquest any, aquest són en Miquel Jordà, que ha fitxat per l'equip de Muro, que jugarà a la tercera divisió; en Miquel Àngel Riera, Xaret, que ha realitzat dues temporades excel·lents amb els equips del nostre Club, jugarà amb l'equip del Mallorca a la categoria de júnior grup A, s'enfrontarà amb els millors jugadors d'aquesta illa; i a Antoni Nicolau, que seguirà un any més amb el Club català del VALVI Girona, que també jugarà al grup A de la categoria júnior de la lliga catalana amb equips com el Joventut de Badalona, el Barça, el TDK, etc. Esperem que tinguem notícies bastant bones al llarg d'aquesta temporada de tots aquests jugadors.

Comercial

ARTA

EN ARTA:

Carrer de Ciutat, 26 - Tel. 83 61 48

EN MANACOR:

Polígono Industrial
C/ Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

Massey - Ferguson. Tractores

CONDOR Motocultores y Motobombas

BATLLE Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego

ZAZURCA Equipos preparación Tierra y Siembra

AGUDO Cubas de vacío

MONDIAL Y OPEM Motosierras

GAVARA Pulverizadores

GASPARDO Barras de Corte

JUSCAFRESA Remolques

BLANC Peladoras de Almendras

BRUN Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

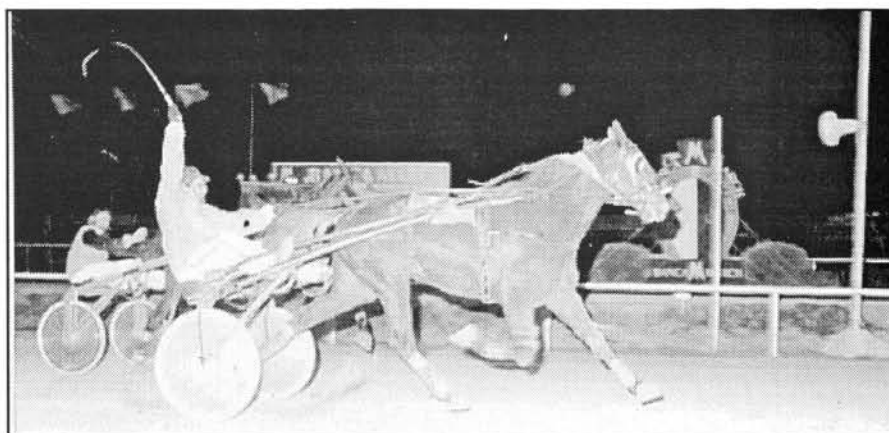
Hípica

Volem començar la crònica hípica del mes d'Agost fent ressaltar en primer lloc la mort de Tsar Reveillon, un cavall que ara tenfem dins la plantilla de trotons locals i que encara que per diversos motius de salut no va poder demostrar a Mallorca la seva autèntica categoria podem dir que per historial (va córrer clàssiques de la seva generació a l'hipòdrom parisí de Vincennes), rècord (1'15"6) i guanys (975.000 FF) era un dels millors importats de la història.

Uns se'n van i altres venen ja que seguint la tradició artanenca de lluitar i fer poltres aquest mes també hem augmentat la nòmina car en Biel Pascual després d'haver venut Lindomundo ha adquirit una pollina de la generació «C» filla de Tiburce des Eaus i de la francesa Sagine. Cal dir que encara que ara era a unes conegudes quadres de Manacor la pollina havia nascut a la possessió de Na Carro.

Després d'haver comentat aqueixes notícies a nivell de resultats podem dir que Unita Star's seguint la seva meteòrica carrera al passat 18 d'Agost a Manacor va guanyar la seva cursa destinada única i exclusivament a eugues i allà on era l'única nascuda i criada a Mallorca i també hem de dir que a la propera edició de **Bellpuig** donarem un repàs al que ha estat aquest rànking 94-95 que encara que oficialment no hagi acabat podem dir que la guanyadora és Unita Star's amb un ample marge de punts. El dia de les curses de Sa Fira se li lliurarà el trofeu donat per Elèctrica Jaume Mestre S. L. i 50.000 pts del Club Hípic d'Artà que l'acrediten per segon any consecutiu guanyadora d'aquest ja clàssic concurs local.

Passem ara a comentar el que varen ser les carreres de Sant Salvador a la pista de Son Catiu on l'afluència de públic va acompanyar unes curses que resultaren

Tsar Reveillon al seu darrer triomf l'hivern passat.

vistoses i que no tengueren cap incident. Els resultats foren:

1ª cursa: victòria de U Delta amb 1'31"8, seguit de Vic Love i Vent de Fophy.

2ª cursa: al galop. Primera Taina conduïda per Francesc Monroig.

3ª cursa: per poltres «A». Affi Julià amb 1'38"7, Arisol i A. Tous.

4ª cursa: al galop. Cursa de companyonia amb Mateu Riera, Tomeu Escanellas, Anselmo Pérez, Pere Miquel Vaquer i Tomeu Ferriol, tots amb les seves bèsties ben lluentes i la ressaca de vuit dies de festa de tots els participants. Protagonitzaren una de les curses més vistoses del capvespre. Guanyà Triana seguida de Rosca i Na Curiosa.

5ª cursa: al trot. Upay amb 1'29"7, Uruguaya amb 1'29"8 i Triumf.

6ª cursa: al galop. Guanyador Rex. Tots els participants eren de la quadra Sa Corbaia.

7ª cursa: al trot. Princesa Mar, 1'25"6; Mister Magoo, 1'25"8 i Nostro VX, 1'25"9.

8ª cursa: al galop. Massip conduït per Julià Garau «Camacho».

9ª cursa: al trot. Soldado amb 1'25"1, Unita Star's 1'23 i Pol Trello 1'25"6

respectivament.

10ª cursa: match disputat per Scippio i Chiquita de Quercy guanyant el mascle amb 1'24

11ª cursa: fou la més espectacular de totes i era reservada a cavalls importats i el guanyador va ser el petit cavall manacorí Querer Barbes amb 1'24"7 seguit de Tsar de Saint Cyr amb 1'24"8 i Tambour du Vast.

La darrera cursa al galop fou una exhibició de l'euga Tosca Prit qui va guanyar sense discussió. Benito Martínez i Nimbau no tengueren el seu dia.

També hem de comentar les curses de la pista d'Es Cavaller el 24 d'Agost, dia de Sant Bartomeu on només hi hagueren dues victòries artanenques, les de Vent de Fophy i Papilou. Sengles tercers aconseguiren Tsar de Saint Cyr, Varisol Lui i Affi Julià. A la modalitat de galop hi hagué dos segons llocs per part de Massip i Nimbau.

Per acabar aquesta crònica ja només convidar-vos pel matí del dia de Sa Fira a la mostra de cavalls i el capvespre a la pista de Son Catiu on destacarà la presentació de poltres de la generació «B», tots ells locals.

ES VEN UN SOLAR A ARTÀ

Carrer Ciutat, s/n. (abans de la benzinera)

Extensió: 540 m2. i dona a 2 carrers

Amb plànols d'arquitecte per a la construcció

Per més informació dirigir-se a:
PEP PASTOR, Tel. 523396 o 523419

CONSTRUCCIONES NOVA 3000

ESTRUCTURAS Y TRABAJOS
REALIZADOS POR ALBAÑILERIA.

**PIDAN PRESUPUESTO SIN COMPROMISO
LES ATENDEREMOS DE INMEDIATO.**

Información: Rafael Corraliza García
Avda. Ferrocarril, 27 - 2ª
Tel. 836697 Artà.

RANQUING corresponent al mes d'AGOST de 1995

Fins al DIUMENGE 26 d'AGOST

Nom del cavall	Millor Temps	Pts	MA	SP	SP	MA	SP	MA	MA	Pts
			29	4	11	12	18	19	26	
Affi Julia						-				
ARISOL	1'29"3	3				-	3r			4
Fontana Star	1'17"2	30								
Lírico	1'19"9	12								
Meravella	1'21"8	12								
Nostro VX	1'22"1	15	1r	-		-		3r	D	19
Papilou	1'19"4	9	R							
Pol Trello	1'22"4	10	3r							11
Riggy	1'20"1	12								
Rigoletto	1'27"1	3								
S'Estel De Retz	1'22"8	6						-	-	
Simpàtic	1'22"3	11							-	
T Jaleo Blai	1'25"8	13						-	-	
Truiosa	1'25"8	14								
Tsar Reveillon	1'20	8								
Tsar De Saint Cyr	1'19"2	2								
Twist Emeraude	1'19"5	10								
U Delta					-					
Unita Star's	1'19"7	47						1r		50
Un Nacional						-		D		
Uruguaya	1'26"9	5								
Valse de Nuit	1'19"1	8								
Varisol Lui	1'27"4	4	3r	3r				-	D	6
Vent de Fophy	1'20"3	4							-	
Voliva	1'21"2	8								
Vol d'es Etangs	1'25"2	8								

INSTALACIONES Y
REPARACIONES ELÉCTRICAS.
ILUMINACIÓN.
ELECTRODOMÉSTICOS.
TELICO: FAX Y TELÉFONOS

MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
CALA RATJADA

Presentació del Club Esportiu Artà

En el transcurs de les celebracions de les populars festes de Sant Salvador, i com un acte més del seu llarg programa, va tenir lloc la presentació de les diferents plantilles de jugadors, entrenadors i delegats de tots els equips que representaran al **C. E. Artà** en les diferents competicions per a la temporada 1995/96.

Foren presentats un total de 103 jugadors, un a un, enquadrats dins els cinc equips que ens representaran: Juvenils 1º Regional, Cadets 1º Regional, Infants 1º Regional, Benjamins i Futbol 7 encapçalats pels seus corresponents entrenadors: **J. Alba**, Juvenils. **J. Bisbal**, Cadets. (En principi per l'equip Infantil es comptava amb en **J. Amer**, però per motius professionals no pogué iniciar la temporada. Es tenen contactes amb una altra persona però s'està pendent de confirmació en el càrrec). **J. Gayà**, (Benjamins). **Julià Masanet**, Futbol 7.

Per aquesta temporada s'ha

creat un nou equip; el de Futbol 7, en el qual poden participar els al·lots de 8 i 9 anys. Es juga en un camp d'unes dimensions més reduïdes, més o menys la meitat d'un camp normal però que servirà perquè aquests al·lots s'iniciïn a jugar sobre terra amb més espais que el futbol sala, cosa que farà que no estranyin el canvi de terreny i espais en pujar de categoria, que llavors si que jugaran en un terreny normal.

Dins el programa de festes es celebraran partits per a totes les categories, partits que varen servir, més que res, per veure com quedaven conformades les diferents plantilles com els ascensos, per edat.

Futbol 7

Artà, 1

Escolar, 8

Gran diferència, com bé demostra el resultat, d'un conjunt a l'altre. Aquest partit era el primer que disputaven els més petits, mentre

que l'Escolar du tres temporades participant en aquesta modalitat i forçosament s'havien de notar aquestes circumstàncies. Confiam en el treball i paciència de l'entrenador i les ganes i l'interès dels jugadors perquè es presentin dignament.

Benjamins

Artà, 1

Murense, 4

El Murense es va mostrar molt superior a l'equip local aconseguint una victòria merescuda, mercè també a la seva condició física prou superior als jugadors de l'Artà. Una altra circumstància, és que de la temporada passada només en queden 7 a 8 jugadors. Era el primer partit que disputaven, i en aquestes edats es difícil en pocs dies d'entrenament conjuntar un equip. Però segur que amb el saber i experiència de Juan Alba s'aconseguirà.

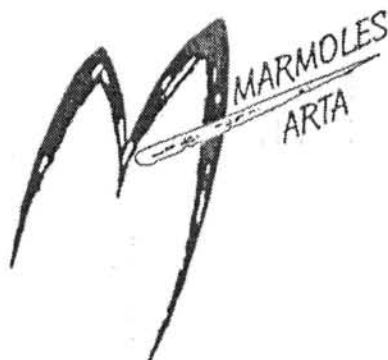

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61

FEIM REALITAT LES SEVES IDEES:

XIMENEES, FAÇANES, BALUSTRADES,
CUINES, BANYS, TAULES
I QUALSEVOL DETALL QUE ES PUGUI IMAGINAR PER
A LA DECORACIÓ DE CASEVA.

ELS DESITJAM UNA BONA FIRA/95

Taller i Despatx: C/ Major, 107 Tels. 83 62 80 - 83 50 51 Fax 83 53 18

Infantils**Artà, 0****Escolar, 3**

Partit bastant fluix el que realitzaren els Infantils, molt diferent el que realitzaren fa uns dies també contra l'Escolar aconseguint una ampla victòria.

També hi ha hagut noves incorporacions de l'equip Benjamí, circumstàncies que sempre es fan notar, però, com hem dit en altres comentaris, hem de donar temps al treball de jugadors i tècnic i millorar en la conjunció de l'equip.

Cadets**Artà, 2****Manacor, 0**

Única victòria aconseguida d'entre tots els equips en aquests partits de presentació. El partit fou bastant igualat en força i en joc per part d'ambdós conjunts. Si l'Artà es va merèixer guanyar va ser perquè va saber aprofitar les comptades ocasions de gol de què disposaren els dos equips durant l'encontre, ja que el joc es va desenvolupar en el centre del camp sense que cap dels dos aconseguís dominar-lo.

Juvenils**Artà, 0****Mallorca, 3**

El partit més esperat per l'aficionat que es va congrega al camp amb una elevada assistència. L'encontre no va defraudar en absolut ja que fou força disputat pels dos conjunts en ganes i qualitat. L'Artà, sabedor de les seves limitacions davant un conjunt millor plantat físicament, qualitat i

en joc (recordem que el Mallorca està disputant la lliga Nacional de Divisió d'Honor), va posar coratge i estones de bon joc. Disposà de les primeres i més clares ocasions de gol però no les va saber materialitzar.

El primer temps fou el més igualat. L'Artà va saber aguantar millor físicament mentre que els atacs es produïen a una i altra porteria cosa que va fer que el partit fos del gust de l'aficionat. El segon temps els locals començaren a notar l'esforç realitzat en el primer. El Mallorca realitzà deu canvis i això féu que el conjunt vermell passàs a controlar el partit aconseguint els tres gols que li donarien la victòria, tal vegada una mica ampla pels mèrits globals d'ambdós conjunts durant el partit.

L'equip local, tot i que fou derrotat, va causar una bona impressió. Hi ha una molt bona plantilla si els jugadors són capaços de jugar amb molta serietat; treballar amb ganes i dignitat. Tot això farà que realitzin una molt bona campanya i estar en els llocs capdavanters de la classificació. Naturalment, tot això ha d'anar conjuntament amb el recolzament dels aficionats que crec que no els faltarà.

Des d'aquestes pàgines de **Bellpuig**, demanam als aficionats que per aquesta campanya que avui comença, dissabte dia 2, del Campionat de Cadets i que enfronta a l'Artà i Alcúdia a Ses Pesqueres a les 18,00 h., el total recolzament amb la seva assistència als partits per animar-los amb la seva presència, i igualment donar

coratge i suport a la directiva col·laborant fent-se socis, circumstància necessària pel bon funcionament de l'entitat.

Sigui aquesta una campanya plena d'èxits i puguem celebrar fets històrics en el futbol local com la fusió desitjada entre el C. E. Artà i el C. E. Avance, i la celebració de les noccs d'or de la fundació del C. D. Artà, cosa que l'actual Junta Directiva pensa commemorar amb la participació de tots els aficionats. Avancem als nostres lectors que la directiva està preparant tal esdeveniment. En propers números de **Bellpuig** informarem amb més detall.

Com a nota final comentar que el jugador Francisco Barbón, recentment ascendit a la categoria Juvenil, realitzà durant vuit dies unes proves esportives amb l'equip Juvenil del **Real Madrid C. F.** Pel que ens ha comentat l'entrenador de l'equip Juvenil artanenc, Juan Alba, que fou el que el va acompanyar a Madrid, les proves foren prou acceptables però que ara han de passar l'informe al quadre tècnic per la seva resolució i ser cridat, quasi amb tota probabilitat, per a una segona i definitiva prova. Desitjam a en Francisco Barbón molta sort.

**BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscriuiu-vos-hi!**

ENS CANVIAM**Abans a s'Almudaina, ara al MONUMENT.****A partir del 8 d'agost de 1995.****EL MONUMENT VOS OFEREIX:**

Servei de Cafeteria, Hamburgueseria, Gelateria, Tapes
variades, Berenars, Pastisseria

I a més, NOCES, COMUNIONS BATEJOS, I SOPARS**ESPECIALS** (quintos, pandilles, esports, familiars, etc.)**IMPORTANT: SERVEI A DOMICILI**

Avda. Ferrocarril, 1 - Artà
Tels. 83 58 96

Racó

Mel i sucre.

Veure una colla tan ben plantada, de veritat que embelleix. Llepant els anys 80 talment eren d'ufanosos l'amo en Joan Vicens Massanet, Jan, 17-08-1886, 22-01-1980, i la costurera Maria Pastor Servera, Metxa, 18-07-1885, 16-04-1982.

El vuit de juliol de 1911 el rector Gabriel Salvà Medinas celebrà les esposalles, mentres que Miquel Morey Massanet, Escolà, i Sebastià Gili Nicolau,

Batlet, argollaren el testimoniatge.

L'any 1915 vivien a Alcariot, 3, on nasqueren els tres fills Damià, Martí i Joan. En temps l'amo en Joan feia de paredador, però prest renuncià les pedres per a convertir-se en botiguer de robes. El precursor de «Tejidos Vicens» els anys 20 començà el pròsper negoci mitjantçant una cadira a la vora del portal aviada amb quatre peces de roba.

La mestressa Maria era molt trempada i aviat la cosa anà tan en rauja que, entre els anys 20 i 30, s'apostaren a Toni Blanes, 40, alternant la tenda amb la centraleta telefònica (que entrà en funcions el 1928).

L'amo en Joan va ser batle d'Artà des del 26-04-1925, fins al 04-07-1926.

En certa manera, el matrimoni Vicens-Pastor fou l'avantguarda de la nostra fira de setembre.

ENDEVINALLA de Pere Xim

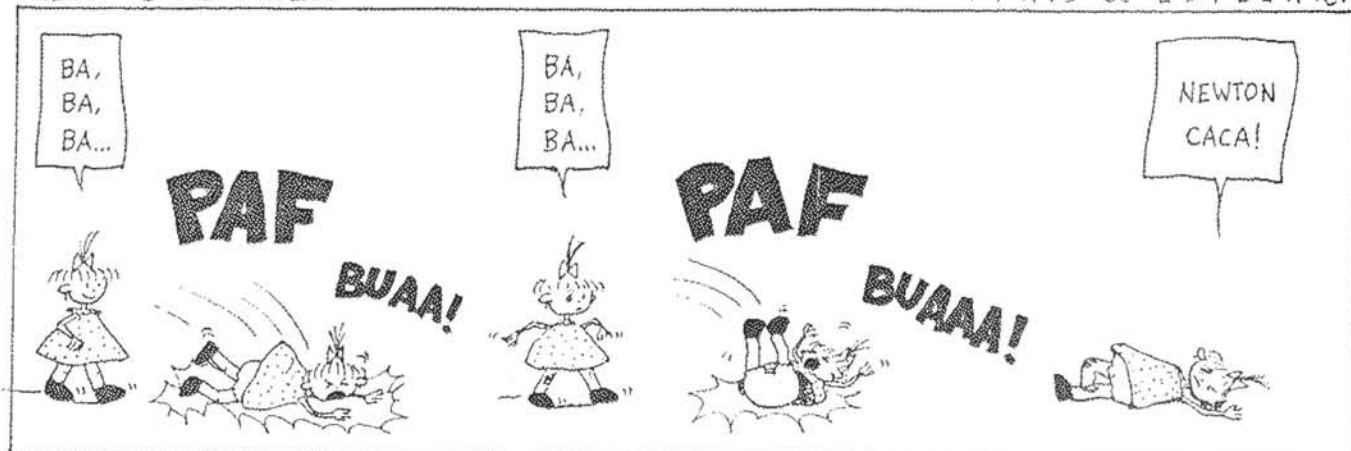
Solució a la publicada:
La Verge de Sant Salvador

Dar-li sempre més color
i cada any fer-ho igual
així l'èxit és total
i mai abandonar-ho,

al revés, augmentar-ho.
Facilitat personal:
lo venal tragar-ho
i exposar-ho és normal.

ELS GORANS

PIRIS & ESTELRICH

TORNAREM EL DIA 23/IX